

DRAUGAS

PERIODICALS
August 5, 2003
Vol. XCIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 5, 2003

*****MIXED ADC 606
360 PS GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-04-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 150
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Mankštos reikšmė; sveikas stovėjimas, sėdėjimas, miegojimas, nešimas; pagrindinė mažakraujystės priežastis.

2 psl.

Kai višta pragysta gaidžio balsu; pasaulyje neblėsta lietuvišbės šviesa — XI PLB seimas Vilniuje.

3 psl.

Mūsų meilė turi būti stipresnė už priešų neapykantą; ugdykime Dvasinį centrą Šiluvoje; didingas vargonų gausmas Šv. Kazimiero bažnyčioje.

4 psl.

ALto gegužinės neišlijo; kas naujo „Draugo“ knygynelyje; sausra „laimės šulinyje“; vasaros šventė „Draugo“ kieme.

6 psl.

Sportas

* Tarptautiniame graikų-romėnų imtynių turnyre Heinolėje „Finland Open“ geriausiai iš 4 lietuvių pasirodė Lietuvos olimpinio sporto centro auklėtinis Aleksėjus Djakovas svorio kategorijoje iki 60 kg iškovojo III vietą.

* Latvijos mieste Ventspilyje vykstančio 7-tojo Europos jaunimo (iki 19 metų) krepšinio čempionato pusfinalio C grupės atrankos turnyro trečiojoje rungtynėje Lietuvos rinktinė įtikinamai nugalėjo Švedijos bendraamžius 105:83 ir iškovojo trečiąją pergalę. Šis laimėjimas pasaulio vicečempionų komandai jau garantavo atrankos turnyre I vietą ir teisę kitais metais dalyvauti Europos pirmenybių finaliniame turnyre Čekijoje.

* Lietuvos čempionų futbolo klubo Kauno „FBK Kaunas“ varžovas Čempionų lygos atrankos varžybose Glazgo „Celtic“ įkūrė specialų fondą ir renka aukas tragiškai žuvusio kauniečių puolėjo Audriaus Šlekio šeimai. 28 metų žaidėjas žuvo autoavarijoje liepos 27-ąją, likus 3 dienoms iki pirmųjų „FBK Kaunas“ ir „Celtic“ rungtynių Kaune. Atsakomųjų rungtynių išvakarėse „Celtic“ žaidėjai, komandos treneriai ir vadovai bei Lietuvoje buvę aistringai surinko pinigų ir perdavė juos į specialųjį fondą.

* Iš Elektrėnų kilęs ledo ritulininkas Darius Kasperaitis, atstovaujantis profesionalų NHL klubui „New York Rangers“, atvyko savaitei patostogauti Lietuvoje, aplankyti tėvų ir parodyti jiems būsimąją žmoną Ingelą ir dukrą iš pirmosios santuokos. Taip jis apibūdino savo apsilankymą, pasidžiaugęs, kad pirmą kartą svečiuojasi naujame savo tėvų name.

* Naujuoju Šiaulių „Šiaulių“ krepšinio klubo vyriausiuoju treneriu tapo 39 metų Lietuvos jauni rinktinės trenerio asistentas Ramūnas Butautas.

Lietuvos „Birutės“ bataliono kariai išlydėti į tarnybą Irake

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (BNS) — Pirmadienį į tarnybą Irake išlydėti 45 Alytaus Didžiosios kunigaikštienės Birutės bataliono kariai.

Palydų metu krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius pažymėjo, kad Birutės bataliono kariai tarnavo ne vienoje misijoje „karštuosiuose taškuose“ ir garbingai atliko jiems patikėtas pareigas. Ministras atkreipė dėmesį, kad dabartinė karių tarnybos vieta — Irakas, kuriame

karas jau baigėsi, tačiau valstybėje dar neramu.

„Nerizikuokit be reikalo, saugokite gyvybę. Laukiame visų sugrįžtančių“, kariams sakė L. Linkevičius.

Taikdary būrio vadovas leitenantas Rimas Čeponis patikino, kad kariai įveiks sunkumus, nes tam yra pasirengę.

Lietuvos taikdariai bus dislokuoti Lenkijos atsakomybės zonoje, pusę milijono gyventojų turinčioje Kerbeloje, kuri yra už

100 kilometrų į pietvakarius nuo Bagdado. Jų užduotis — padėti palaikyti viešąją tvarką, budėti, saugoti objektus, tarnyba kontrolės postuose.

Lietuvos karių amžiaus vidurkis — 27 metai. Padalinyje tarnauja 3 moterys — karinė medikė, karinė, atsakinga už kariškių ir civilių bendradarbiavimą, bei grandinė virėja.

Visi kariai praėjo griežtą atranką, jie taip pat buvo supažindinti su irakiečių papročiais

ir tradicijomis.

Ne daugiau kaip pusmetį trunkančios tarnybos metu karių šeimų nariams bus sudaryta galimybė susisiekti su jais interneto ryšiu.

Išvykus Birutės bataliono kariais, Lietuvos taikdary karių skaičius užsienyje sudarys 270 karių.

Jie tarnaus šešiose misijose Irake, Afganistane, Kosove, Bosnijoje ir Hercegovinoje, Makedonijoje.

Rugpjūčio 1-osios popietę prezidentas Rolandas Paksas Vilniuje, Daukanto aikštėje, sutiko istorinį karaliaus Žygimanto Augusto kelią nuo Krokuvos iki Vilniaus pakartojusius Lietuvos dviratininkus. Lietuvos prezidentas padėkojo žygiui, skirtam karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejui ir karalienės Barbaros atminimui, dalyviams už Lietuvos vardo garsinimą. Valstybės vadovas išreiškė viltį, kad šis žygis taps preludija dar didesniems žygiams.

Tomo Bauro (ELTA) nuotr.

Tarnybą baigiantis saugumo vadovas ragina nepolitizuoti saugumą

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (BNS) — Valstybės saugumo departamento (VSD) postą į ambasadoriaus Ispanijoje kreslą greitai pakeisiantis Mečys Laurinkus įspėja saugoti valstybės saugumo tarnybą nuo politizavimo.

„Vienas dalykas, kuris bus svarbus visą laiką, jeigu pasidairysime ir aplinkui, kitose valstybėse — labai plona riba

tarp tokių institucijų politizavimo. Jeigu tik institucija tampa kokių nors užsakymų vykdytoja — gali būti labai dramatiška situacija“, pirmadienį Lietuvos radijo laidoje sakė M. Laurinkus.

Jis taip pat teigė pageidaujant, kad ateityje būtų užtikrintas „žvalgybos, kontržvalgybos ir valstybės paslapčių apsaugos testinimas, kur mes ir esame

kažką pasiekę“.

52 metų M. Laurinkus VSD generalinio direktoriumi buvo paskirtas 1998 m. birželį, prezidento pareigas einant Valdui Adamkui.

Liepos pradžioje Seimo Užsienio reikalų komitetas priitarė M. Laurinkaus kandidatūrai į ambasadoriaus Ispanijoje postą.

Nukelta į 5 psl.

Buvęs prezidentas į Seimą nekandidatuos

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (BNS) — Buvęs prezidentas Valdas Adamkus neketina dalyvauti kitais metais vyksiančiuose Seimo rinkimuose, tačiau sieks, kad į juos patektų dešiniųjų partijų atstovai.

Interviu Lietuvos radijui pirmadienį V. Adamkus sakė, kad laiko jau anksti išsakyti savo nuostatas, jog nebus jokios politinės Lietuvos partijos

nariu. „Tuo patiu į Lietuvos Seimą tikrai nekandidatuosiu“, sakė jis.

V. Adamkus pažymėjo ir toliau pasisakęs už efektyvios ir konstruktyvios politinės jėgos sukurimą. Anot jo, būtų naudinga visiems Lietuvos žmonėms, jei Lietuvoje dešiniojo sparno ir centro liberalios partijos Seimo rinkimuose suburtų

Nukelta į 5 psl.

Prokuratūra nustatė — Seimo nario V. Štarausko niekas nesėkė

Lietuvos specialios tarnybos nesėkė Seimo nario Vytauto Štarausko, nustatė Generalinė prokuratūra, išsagrinėjusi parlamentarą pareikšimą.

Rugpjūčio 1 d. prokuratūra priėmė nutarimą atsakyti pradėti tyrimą dėl V. Štarausko prašymo ištirti, ar jis buvo sekamas.

Nukelta į 5 psl.

Vilniuje sužeista prancūzų aktorė mirė nuo smūgių į galvą

Paryžius-Vilnius, rugpjūčio 3 d. („Reuters“-AFP-BNS) — Rugpjūčio 1 d. po penkių parų komos užgesusios prancūzų kino žvaigždės Marie Trintignant pirminis skrodimas patvirtino, kad jos mirties priežastimi tapo keli pakartotiniai smūgiai į galvą. „Ji mirė dėl traumos, patirtos nuo daugkartinių smūgių į veidą, kurie patelėdė kaukolę, ir smūgių į kitas kūno vietas, kas patvirtina ankščiau gydytojų skelbtas išvadas“, sekmadienį

naujų agentūrai „Reuters“ sakė Paryžiaus prokuratūros pareigūnas.

Velionės M. Trintignant šeima jau pradėjo teisminį bylinėjimą su aktorės draugu, prancūzų roko žvaigžde Bertrand Cantat, kuris kartu su M. Trintignant buvo apsiėjęs viename Vilniaus viešbutyje. Aktorė filmavosi Lietuvoje kurtame filme.

Laisvės atėmimo vietų ligoninėje Vilniuje gydomam muzi-

kantui B. Cantat pirmadienį buvo perduota žinia apie M. Trintignant mirtį. Tai patį dieną po trijų su puse valandos pokalbio su savo advokatu Virginijumi Leonu Papirius jį sužinojo ir tai, kad gali būti įtartas aktorės nužudymu.

„Aš jam šiandien pranešiau. Sureagavo skausmingai, tragiškai“, sakė V. L. Papirius. Detaliau B. Cantat reakcijos advokatas nekommentavo.

Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

JAV

Vašingtonas. JAV Tėvynės apsaugos ir Valstybės departamentai nuo penktadienio 60-čiai dienų sustabdė dvi programas, kurios leisavo tarptautinių avialinijų keleiviams, be vizio režimo su JAV neturinčių valstybių piliečiams, keliauti į kitas užsienio valstybes per JAV teritoriją be JAV vizos. Sustabdytos Bevizio tranzito bei Tarptautinio tranzito programos. Jos netaikomos JAV arba valstybių, pasirašiusių bevizio režimo sutarties su JAV tranzito per JAV teritoriją, piliečiams. Tėvynės apsaugos departamentas išėmė šių papildomų priemonių, kai buvo gauti JAV žvalgybos duomenys, kad kai kurios teroristinės grupuotės planavo pasinaudoti šiuo programos teikiama galimybe.

Vašingtonas. JAV valsty-

bės sekretorius Colin Powell ir jo pavaduotojas Richard Armitage davė suprasti neketiną likti savo postuose iki JAV prezidento George W. Bush antrosios kadencijos pabaigos, jeigu jis būtų perrinktas vadovauti valstybei, pirmadienį pranešė laikraštis „The Washington Post“. R. Armitage neseniai pranešė G. W. Bush patarėjai valstybinio saugumo klausimais Condoleezza Rice, kad jie su C. Powell atsisakė 2005 m. sausio 21 dieną — kitą dieną po inauguracijos. Kaip rašo laikraštis, C. Powell ketina palikti savo postą dėl asmeninių priežasčių, o ne dėl nesutarimų užsienio politikos klausimais.

New York. Kai JAV kareiviai liepos 22 dieną po įnirtingo susišaudymo užėmė vasarnamį, kuriame slėpėsi abu Saddam Hussein sūnus, vienas sunų buvo dar gyvas. JAV žurnalas „Time“, remdamasis neį-

vaidytu 4-osios JAV pestininkų divizionų vadovybės atstovu, rašo, jog specialiojo padalinio „Delta“ kariai, name įsiveržę į vonios kambarį, kur gulėjo skeveldrų ir kulų sužeisti broliai, pamatė, kad Uday dar gyvas. Tada, pasak „Time“, „vienas kareivių, vadovaudamasis padalinio „Delta“ instrukcija, nedelsdamas iššovė du šūvius Uday į burną, kad būtų tikras, jog jis nebegyvas“. Vėliau tai sukėlė spėjimus, kad 39 metų vyresnysis sūnus Uday galėjo mėginti nusizudyti.

Vašingtonas. Spaudžiami padidinti tarptautinės bendruomenės įtaką Irake, Baltieji rumai šeštadienį pareiškė, kad esamų Jungtinių Tautų (JT) rezoliucijų pakanka, jog prie pokario valstybės atstatymo bei padėties joje normalizavimo galėtų prisidėti ir kitos valstybės. Baltųjų rumų atstovas Scott McClellan abejojai sutiko pasiūlymą siekti naujo saugumo Tarybos (ST) įgaliojimo, kuris suteiktų daugiau galimybių veikti Irake. Išlaikyti JAV karių Irake per mėnesį kainuoja

apie 4 mlrd. dolerių. Minneapolis, Minnesota. Per pirmąjį iš dviejų balsavimų, kurie gali suskaldyti JAV Episkopalinę Bažnyčią, jos vadovai sekmadienį patvirtino New Hampshire išrinktąjį vyskupą Gene Robinson, neslepiančią savo homoseksualumą.

EUROPA

Londonas. Sekmadienį išplatintoje garsiausioje, kur esą girdimas teroristų tinklo „al Qaeda“ aukšto vadeivos Ayman al-Zawahiri balsas, Jungtinės Valstijos perspėtos, kad joms teks brangiai sumokėti, jeigu su Guantanamo bazeje Kuboje laikomasi kovotojais bus elgiamasi neprideramai. Juostelėje skambanti pasakyma transliavo arabų televizijos kanalas „Al Arabiya“. Įrašė sakome, kad „tikrasis mušis“ prieš JAV dar nepradėjo. Tai jau antrasis garso įrašas, kuriame kalba dešiniąja Osama bin Laden ranka laikomas A. Zawahiri. Pirmąjį garso įrašą su grasinimais JAV arabų televizija gavo gegužės 21 dieną.

AFGANISTANAS

Bagramas. Afganistano pietryčiuose, prie JAV karinių bazų, šį savaitgalį nukritus 8 raketoms, vos nenukentėjo Italijos taikdariai, vienai iš raketų sproguos prieš pat jų automobilio. Sprogimų metu nepadaryta jokios žalos, pranešė pulkininkas

V. Adamkus papildė prieštaraujančių naftos gavybai prie Kuršių nerijos gretas

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (BNS) — Kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus paragino prezidentą Rolandą Paksą asmeniškai kreiptis į Rusijos vadovą ir išsiaiškinti, ar Rusija tęs pradėtus darbus ir nekreips dėmesio į nieką, ar stabdys juos ir keis savo poziciją, teigė V. Adamkus.

Buvęs prezidentas teigė prieš 1,5 metų apie galimą naftos gavybą kalbėjęs su Karaliaučiaus valdžios atstovais. „Jie tuomet teigė, kad Rusija nesiima jokių konkrečių darbų ir, galbut, jokie naftos gavybos darbai išties nebus pradėti. Tačiau šiandien mes matome visai ką kitą: konkretus projekto įgyvendinimo žingsniai jau yra žengiami“, sakė V. Adamkus.

Jis apgailestavo, kad Rusija nenori suteikti jokių garantijų ir numatyti jokių „saugiklių“, galinčių bent iš dalies garantuoti, kad kokia nors nelaimė neįvyks.

Nukelta į 5 psl.

Branduolinio reaktoriaus statyba Lietuvoje domisi ne vienas investuotojas

Vilnius, rugpjūčio 4 d. (BNS) — Seimo komisijos Ignalinos atominės elektrinės regiono problemoms vadovė Kazimiera Prunskienė sako, kad į branduolinio reaktoriaus statybą Lietuvoje galėtų investuoti ne tik prancūzai, kurie pastaruoju metu labiausiai domisi Lietuvos, kaip branduolinės energetikos valstybės perspektyva.

Tai ji pareiškė grįžusi iš Prancūzijos, kur su šios valstybės branduolinės energetikos specialistais aptarė branduolinės energetikos plėtros Lietuvoje ir bendradarbiavimo šioje srityje galimybes.

„Jokiu būdu neapsiribojame tik vienu investuotoju. Tai būtų ir neišimtinga ir nekonkrektiška. Nemanau, kad prancūzai yra vieninteliai, kurie norėtų investuoti į Lietuvos branduolinę energetiką. Skandinavai taip pat domisi šiomis galimybėmis. Jungtinių Valstijų energetikai žvalges. Patikėkite, ten kur galima pagaminti konkurencingą produkciją, pinigų investicijoms visada atsiranda“, sakė K. Prunskienė.

Jos teigimu, prancūzai branduolinį reaktorių gali pastatyti per 50-60 mėnesių. „Tadai yra bendradarbiavimo šioje srityje galimybės.“

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

Nukelta į 5 psl.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

MANKŠTOS REIKŠMĖ

Jei nesimankštinsi, senatvė paskubės aplankyti tave su negalavimais, skausmais ir ligomis

JUSTINAS PIKŪNAS, PhD

Mankšta turi didžiulę reikšmę fizinei ir psichinei žmogaus sveikatai. Psichologų tyrimai rodo, kad yra kritiškai svarbu įjungti mankštą į savo kasdieninę darbotvarkę, nes ji mažina įtampą, nerimą ir depresiją; stiprina aukštąsias proto galias. Besikartojanti mankšta kelia nuotaiką ir optimizmą, kurį — savo keliu — teigiamai veikia imunitetą, stimuliuoja T limfocitų gamybą. Ilgalaisio fizinio aktyvumo stygius sudaro sąlygas giluminiams ir paviršutiniams riebalų sluoksniams formuotis, hipokinetiniams sutrikimams ir lėtinėms ligoms išsivystyti. Tokia seką atpažino Herodotus 5-ame šimtmetyje prieš Kristų, todėl jis ligoniams prišaukė gimnastikos pratimus. Trims šimtmečiais vėliau Ascheplades, jausdamas, kad jo meto pasiturintieji visuomenei trūksta fizinio aktyvumo, įtaigojo vaikščiojimą ir bėgimą, taip pat dietos pakeitimus ir masazą sveikatai atgausti bei jai stiprinti. Tokios priemonės tinka ir mūsų dienoms.

Gal blogiausia žmogaus sveikatai yra išgulti lovoje 10 val. per parą ar daugiau. Nedaug geriau išsėdėti kelias valandas be pertraukų trumpai mankštai ar fiziniam aktyvumui. Prisiminkime, kad sėdima kalbant, sėdima valgant, sėdima prie kompiuterio, sėdima darbo kabinete, sėdima žiūrint TV, sėdima ir miesto sode... Bent 60 proc. žmonių JAV galima pavadinti sėdinčiais, gal nedaug geriau ir Lietuvoje. Su mažomis išimtimis visi žino, kad jiems būtų naudinga mankštintis, bet to nedaro. Pribrendo laikas tokius žmones diagnozuoti, kaip turinčius sėdinčios mirties sindromą (SeMS), nes aktyvumo stygius laikui bėgant atneša fizinis ir psichinius sutrikimus, galop ligas ir mirtį. Apskaičiuojama, kad dėl sėdėjimo kasmet miršta daugiau kaip 300,000 amerikiečių. Jei SeMS būtų pripažinta liga, ji, kaip mirties priežastis, JAV atsidurtų trečioje vietoje (po širdies ir vėžio ligų). Dėl jos susidaro daug kitų ligų, būtent, kai kuriuos vėžio rūšys, diabetas, osteoporozė, depresija... 2002 m. PSO (Pasaulio sveikatos organizacija) paskelbė, kad pasauliniu mastu kasmet apie 2 milijonai žmonių miršta dėl sėdinčios gyvenimo.

Kūdikams, vaikams, paaugliams, jaunimui, išties visiems yra būtinas kasdieninis fizinis aktyvumas. Viesiems būtų vertinga pagal sveikatos stovį pereiti į fizinį ir psichinį aktyvų gyvenimo stilių. Be-

veik kiekviena aktyvumo forma, jei ji yra atliekama reguliariai vidutiniu intensyvumu, atneša desimtis sveikatos stiprintojų. Tai galima pasiekti, aktyviai žaidžiant su vaikais arba anūkiais, taip pat daržininkaujant. Pagreitinta vaikšta, plaukimas, dviračių važiavimas arba judrus šokis sukelia pagilintą kvėpavimą ir širdies plakimą, suaktyvina imuninę veiklą — tai normali aerobinė pratyba, kurios sveikas kūnas geidžia. Žemu lygiu ji gali būti pritaikyta ir ligoniams, ir neigiamais asmenims.

Tokia judesio reikmė paaiškina, kodėl nūdien ligoninėse pacientai yra raginami keltis iš lovos ir vaikščioti; pagal jų stovį jiems padedama judėti. Nors artritą turintiems gali būti sunkūs ir skausmingi bet kokio judesio, jiems irgi patartina ne sėdėti ar gulėti, bet pamažu raivyti, išjudinti ir žemo intensyvumo vaikščiojimą arba plaukimą, nes tokia mankšta atpalaiduoja raumenis ir sąnarius. Artrito paliesiems žmonėms yra būtina gerinti dietą, mažinant gyvulinių riebalų ir juose pakeičiant į kanolas ir alyvinių bei omega-3 riebalų, kurių yra gausu riešutuose ir linų sėklose; laišos ir kitose šalto vandens žuvyse. Gal dar svarbiau, didinti žalių vaisių ir daržovių vartojimą; taip pat įmitybą įjungti multivitaminų-mineralų ir glukosamino priedus. Priverstinės arba atsitiktinės mankštos gali nepakakti, mankšta arba fizinis darbas turėtų tapti kasdieninės realybės dalimi.

Po įtemptų įvykių mankštos būdu galima „degti“ įtampą sukeltus hormonus — adrenaliną, kortizolį ir tuo atpalaiduoti susikaupusią raumenų įtampą. Kiti judesio būdai — joga, qi gong, tai chi — ramina rūpesčius ir įtampą ir sukelia atsipalaidavimo atsaką. (Harvard, p. 18)

Periodinė mankšta

Periodinė mankšta vartoja papildomas kalorijas, greitina anabolizmą ir katabolizmą, stiprina kaulus ir raumenis, tiesina kūną, kelia nuotaiką, kuria geros savijautos jausmus, tolia senėjimo požymius. Sujungus ją su sustiprinta mityba, atrandame nepamainomus ginklus išlaikyti jaunatviškumą, stiprinti limfinio imunetito veikimą, išvengti daugelio ligų. Kasdienė mankšta gerina visą virškinamojo trakto veikimą. Ji didina energijos lygį ir tuo pačiu patvarumą darbui. Naudodama riebalus, ji tvirtina liesus

audinius, raumenis ir sąnarius; palaiko aukšto tankumo (gerą), žemina mažo tankumo (blogą) cholesterolį, tuo pačiu palengvina širdies veikimą.

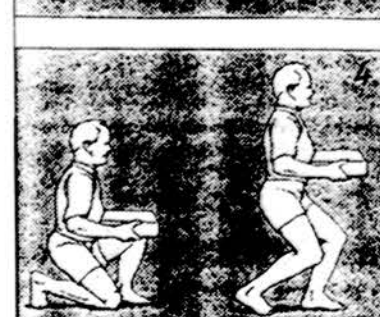
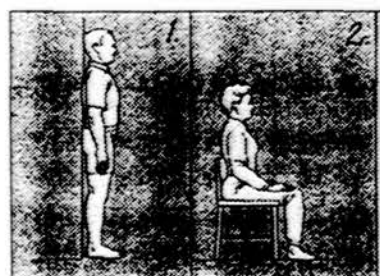
Įtampos bei suaktyvintos mankštos metu padidėjęs kortizolis akstina enzimus ardyti adipozės (riebalų) audinius energijai kurti. Jeigu trūksta postresinio aktyvumo, riebaliniai audiniai yra paverčiami trigliceridais, taip pat į žemo tankumo (blogą) cholesterolį, kuris didina galimybę širdies bei smegenų arterijų bloka vimui. Taigi, bet kokia mankšta ar fizinis darbas po traumatinio ar stresinio įvykių yra tiesiog būtinas, norint atgausti fizinę darną.

Aukštas kūno patvarumas gali būti pasiektas, pasirinktą mankštą vartojant per 10–15 savaitių, nors tai priklauso nuo sveikatos stovio ir amžiaus — jaunesniame greičiau, senesniame trunka ilgiau. Minimalią mankštą sudaro 20 min. 3 kartus per savaitę 60 proc. maksimalios širdies ratos veikla. Būtina pridurti apie 4–5 min. pasiraišymo bei raumenų išilumui ir 3–4 min. jų atvėšinimui. Tai galima pasiekti vaikščiojimu, plaukymu, bėgimu, dviračių važiavimu, slidinėjimu laukuose (cross-country), šokių būdu, taip pat dalyvavimu pasirinktose sporto šakose arba intensyviu fiziniu darbu. Mankštos rūšis pasirenkama pagal asmens amžių, sveikatą ir kūno psichodinaminį stovį. Daug kam tinka individualus pratimai, kuriuose nesivaržoma dėl laimėjimų ar taškų. Kitiems yra prie širdies dviejų turizmo. Lauko arba stalo tenisas galėtų būti pavyzdys. Jeigu duodate pirmenybę komandiniam žaidimui, at-raskite sau tinkamo pajėgumo lygį ir bandykite įsijungti į vieną komandą ir dalyvauti jos treniruotėse bei žaidynėse.

W. Bortz apskaičiavimu, pasiekimai įvairiose mankštos bei sporto srityse, amžiui begant, normaliai sumažėja pusės proc. per metus. Tai yra normalus bioženklas, bet kurį aktyvumą arba mankštą šaką praktikuojant. Greitesnis žemėjimas nėra surištas su amžiumi. Todėl gali būti patarimas gyvensenos keitimu ir pritaikyta mankšta. Priėmus, kad pasiekimo maksimumas yra gaunamas, esant 30 metų, fizinis išsekimas („frailty“, 70 proc. pajėgumo praradus) galėtų būti pasiektas, sulaukus 120 metų! Bortz skatina nenustoti daryti mankštą, kurią darai, ir palyginamai sveikas gyvenimas ilgės iki biologinės ribos.

Išsamiau panagrinėkime vaikščiojimą ir lyginkime jį su kitomis mankštos rūšimis, kad pajustumė jo vertę.

Bus daugiau

GELEŽIES TRŪKUMAS ORGANIZME — MAŽAKRAUJYSTĖS PRIEŽASTIS

Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, apie 1 mlrd. 700 mln. žmonių pasaulyje serga geležies stoka mažakraujystėje, o apie 3,5 mlrd. Žemės rutulio gyventojų trūksta geležies. Remiantis paskutinių tyrimų statistika, 30 proc. vaisingo amžiaus moterų Lietuvoje diagnozuota geležies stokos anemija ir lygiai tiek pat moterų kencia slapta „geležies bada“.

Trūksta triskart daugiau

Pagal geležies stokos žmonių organizme paplitimą padėtis mūsų šalyje, palyginti su Vakarų Europa arba Šiaurės Amerika, yra kur kas prastesnė. Vakaruose apie 10 proc. gyventojų trūksta geležies ir maždaug tiek pat serga geležies stokos mažakraujystėje. Lietuvoje šie skaičiai trigubai didesni. Turbut laikas Sveikatos apsaugos ministerijai atsigręžti į šią problemą ir bandyti ją spręsti valstybiniu mastu, sekant Vakarų Europos modeliu, — sakė Vilniaus universiteto Santariškių klinikų Hematologijos skyriaus vedėjas doc. J. Balsys. — Pavyzdžiui, Skandinavijos šalyse rizikos grupėms priklausančioms asmenims (vaikams, paaugliams, vaisingo amžiaus moterims ir nešiosioms) periodiškai atliekamas specialus kraujo tyrimas. Jo metu nustatoma slapta geležies stoka, paskiriamas geležies preparatas, ir žmogus išvengia klinikinės anemijos.

Mažakraujystė ir geležis

Anemija arba, kitaip sakant, mažakraujystė — tai patologinė būseną, kai organizme sumažėja bendras hemoglobino kiekis. Hemoglobinas — kraujo kvėpavimo pigmentas — atlieka deguonies, kurį mes įkvėpiame per plaučius, transportavimo laselems funkciją. Todėl anemija gali būti prilyginta uždusimui. Hemoglobinas koncentruojasi eritrocituose — raudonuosiuose kraujo kūneliuose. Geležies stoka anemija priskiriama anemijų grupei, kurios išsivysto dėl eritrocitų gamybos sutrikimų.

Geležis — nepakeičiamas struktūrinis žmogaus organizmo laselelių ir audinių elementas. Ji — labai svarbi eritrocitų, o ypač juose esančio baltymo hemoglobino dalis. Suaugusio 70 kg svėrančio žmogaus organizme yra nuo 3 iki 5 g geležies.

Daugiausia geležies yra hemoglobine — nuo 1,5 iki 3 g (vidutiniškai 62 proc. viso organizmo geležies). Geležis atlieka organizme daugybę gyvybiškai svarbių biologinių funkcijų. Hemoglobino geležis transportuoja audiniams deguonį ir pašalina anglies dioksidą. Geležis reikalinga ir DNR sintezei, ji dalyvauja antinksčių šerdinės dalies hor-

monų apykaitoje ir kitose gyvybiškai svarbiose biocheminėse reakcijose.

Maistas ir geležis

Organizmas kasdien negrįžtamai praranda nuo 1 iki 1,5 mg geležies, todėl jis turi papildyti savo „geležies atsargas“ iš maisto pasisavinamu lygiavertį šio elemento kiekiu. Maisto produktuose geležis yra dvejopos formos: heminės ir neheminės. Heminės geležies gausu mėsos, kepenėse, o neheminės — duonos ir pyrago gaminiuose bei ankštiniuose. Pasak doc. J. Balsio, geriausiai pasisavinama versijoje ir jautienos esanti geležis, o kulinarinis produktų apdorojimas didina jos įtakos geležies pasisavinimui neturi. Vitaminas C skatina neheminės geležies pasisavinimą, o arbata, kava, kiaušinio trynys jį slopina. Kalbant apie heminę geležį, jos absorbciją skatina amino rūgštys.

Neščiųjų anemija — pavojinga

Vaisingo amžiaus moterų del gausių menstruacijų praranda daug kraujo, todėl jų geležies poreikis prilygsta net 2,5 mg. Gimdžiusios moterų del menstruacijų netenka kiek daugiau geležies negu negimdžiusios. Didelę įtaką menstruacijoms turi kontracepcijos metodai. Moterų, vartojančių oralius kontraceptikus, netenka iki 50 proc. mažiau kraujo, o kontraceptinės spirales gali padidinti kraujavimą iki 2 kartų. Ypač daug geležies moterų praranda nėštumo metu, gimdydamos ir maitindamos krūtimi. Vidutinis nešiosios geležies poreikis yra 4 mg, tačiau antrą nėštumo pusę jis siekia nuo 6,6 iki 8,4 mg. „Neščiųjų anemija pavojinga tiek vaisiui, tiek motinai, — įspėjo doc. J. Balsys. — Anemija — viena iš neišvengiamų priežasčių, be to, su šia liga siejamas kūdikio mirštumas, mažas kūdikio masė ir kiti vaisiaus vystymosi sutrikimai, kai kurios nėštumo, gimdymo ir ankstyvo pogimdinio laikotarpio komplikacijos. Beje, sveikos moters geležies apykaita po nėštumo, gimdymo bei maitinimo krūtimi subalansuoja tik per 2–5 metus.

Kitai rizikos susigrūtį mažakraujystei grupei priklauso kūdikiai, vaikai ir paaugliai. Jie vystosi itin sparčiai, o iš maisto pasisavinamos geležies kiekis augančiam organizmui yra nepakankamas. Stokojančios geležies vaikai praskaičius vystosi, jie mažiau judrus, blogiau priima informaciją.

Mažakraujystės simptomai

„Mažakraujystė klaidinga tuo, kad iš pradžių žmogus, kurio organizmas ima stokoti

DRAUGAS (USPS-161000) THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maziandami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.			
	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausios redaktorė — Danutė Bindokienė
Administratorius — Valentinas Krumpelis
Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis
• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
• Redakcija straipsnius taisy sa nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.
El-paštas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Sustatymui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager“ numeriu 708-644-0074.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. Tel. 773-471-3300

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

mui — ekvivalentiškas trims geležies sulfato tabletėms po 325 mg elementinės geležies kiekis yra 5,5 kg jautienos. Suprantama, jog joks žmogus tokio maisto kiekio neišveiks.

„Neišsityrus kraujo jokiū būdu negalima pačiam pradėti vartoti geležies preparatus — tai gali sukelti pavojingų padarinių, — sakė doc. J. Balsys. — Jeigu priklausote rizikos grupei, patartina tiesiog kartą per metus atlikti laboratorinę kraujo analizę“.

Dalia Kaladinienė

SVEIKAS STOVĖJIMAS, SĖDĖJIMAS, MIEGOJIMAS IR NEŠIMAS

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

1. Šitaip stovėk. Įtrauk smakrą. Stuburą laikyk tiesiai. Krūtine — aukščiau, pečius — atgal ir atpalaiduoti laikyk. Įtempk raumenis. Kelius laikyk tiesiai, bet ne surakinti. Pedos laikomos lygiai.

2. Sveikas — be įtampos sėdėjimas. Laikyk pedas ant grindų ir kelius lygiagrečiai su šlaunikauliais.

3. Ramus miegas. Gulėk

ant šono, sulenkęs kelius ir tarp jų pagalvę turedamas. Miegodamas ant nugaros, laikyk pagalvę po keliais. Nemiegok gulėdamas ant pilvo.

4. Sunkumą kelti kojomis, ne strėnomis. Atsistok tvirtai ant grindų, vieną pedą kiek pirmyn padėjęs. Sulenk abu kelius. Įtempk pilvo raumenis. Patikrink naštos sunkumą. Sulenk kelius ir kelkis kojomis, stuburą laikydamas tiesiai. Naštą laikyk prie savo kūno.

PASAULYJE NEBLĖSTA LIETUVYBĖS ŠVIESA

ALGIMANTAS A. NAUJOKAITIS

Darbą baigę Vilniuje posėdžiavęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XI seimas. Iš 34 šalių atvykę delegatai nuodugnai aptarė savo veiklą, priimtose rezolucijose ir nutarimuose numatė ateities gaires, išrinko naują valdybą.

— Ir toliau dirbsime pagal savo protą ir išgales visų po pasaulį pasklidusių mūsų tautiečių ir Lietuvos labui, — baigiamajame žodyje užtikrino į naująją PLB valdybą vėliau jos pirmininku išrinktas Australijoje gyvenęs ir į tėvynę grįžęs iki šiol PLB atstovas Lietuvoje pareigas ejęs patyręs visuomenininkas Gabrielius Žemkalnis.

Tautiškumo pamatai

Kad pasaulyje iš tiesų nebūsta lietuviybės šviesa, stengiamasi ją išsaugoti ateities kartoms, turėjau progos patvirtinti visas penkis dienas Seimo posėdžiuose. Klausiau kalbų ir diskusijų, su daugeliu pabendračiau. Akivaizdu, kad ir šiais suartėjimo, migracijos, pasaulinės globalizacijos pagyvojimo laikais svetur atsidūręs lietuvis tebesiglaudžia prie lietuvių, stengiasi neparasti senelių ir tėvų išlaikytos tautos gyvybės, jei kalbą perduoti priaugusioms kartoms. Pastaraisiais metais pagauses naujai atvykusių lietuvių Čekijoje, Ispanijoje, Graikijoje ir Norvegijoje įsisteigę nauji Pasaulio Lietuvių Bendruomenės skyriai. Tuo pasidžiaugęs, ataskaitiniame pranešime PLB valdybos pirmininkas V. Kamantas pažymėjo, kad lietuvių bendruomenių veikla pagyvojė, suaktyvėjo Italijoje, net tolimoje Naujojoje Zelandijoje. Iki šiol veikusios atskirai, šiemet susijungė Ru-

sijos ir Sibiro Lietuvių Bendruomenės. Kai Kolumbijoje, Brazilijoje, Venezueloje emė išsikvėpti lietuviškoji veikla, pradėjo grėsti jaunosios išeivijos kartos nutautėjimas. Kanadoje gyvenančio PLB valdybos vicepirmininko kun. E. Putrimo iniciatyva imta rengti Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimus.

— Šie suvažiavimai ir stovyklos mus vėl persunkia lietuviybės dvasia, kurios čia mums taip trūksta. Bendravimas su kitų šalių lietuviškai kalbančiu jaunimu mus verčia vartoti lietuvišką kalbą, — iš XI seimo tribūnos pareiškė Urugvajaus Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas R. I. Veta, pridūręs, kad tos veiklos dėka ir jis emė kalbėti lietuviškai.

Dabar Urugvajaus LB jau yra apie 30 aktyvių jaunuolių. Stengiamasi iš įvairių šaltinių gauti stipendijas, kad vaikai galėtų mokytis Vokietijoje veikiančioje lietuviškoje Vasario 16-sios gimnazijoje ar kitur išmokyti lietuvių kalbą. Brazilijos LB pirmininkė A. V. Tarūnienė sakė, kad po Pietų Amerikos jaunimo suvažiavimo du kartus per metus imta rengti lituanistines stovyklas. Lietuvių salėje veikia lietuvių kalbos ir istorijos kursai, kuriuos lanko ir suaugusieji. Dar veikia dvi tautinių šokių grupės, Sv. Juozapo bendruomenės choras. Argentinoje tebeveikia 5 lietuvių draugijos, viena parapija. Rengiamos konferencijos, parodos, lietuvių kalbos mokymas, kiti renginiai su lietuviškomis dainomis, šokiais. Pasak šios šalies lietuvių organizacijos tarybos pirmininko J. Miciūdo, metinėse šventėse dalyvauja apie

PLB XI seimo išrinkta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba. Iš kairės: Jaras Alkis (Didžioji Britanija), Daina Bagdonienė (Norvegija), Bronius Makauskas (Lenkija), Liuda Rugienienė (JAV), kun. Edis Putrimas (Kanada), Roberto Ibarra Veta (Urugvajus), Romas Vastokas (Kanada), pirm. Gabrielius Žemkalnis. (Dar į PLB valdybą išrinktos: Giedra Paulionienė iš Kanados ir Birutė Nenartavičiūtė iš Rusijos). Algimanto Žiūno nuotr.

1,000 lietuvių. O Venezuelos LB atstovas seimo posėdyje sakė, kad jie jau turi lietuvišką Mišias, vykstančias kartą per mėnesį. Nors kunigas italas, besimeldžiantys pamaldose atsako lietuviškai, gieda lietuviškas giesmes, yra išleidę lietuvišką maldaknygę.

— Aplankiusi Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių telkinius, įsitikinau, kad ten gyvenančių jau keliolikos kartų lietuviuose Lietuva ir lietuvių kalba bei kultūra iš tiesų gyva, — seime pasidžiaugė praėjusios kadencijos PLB valdybos vicepirmininkė M. Lenkauskienė.

Lietuviybės išlaikymas, lituanistinės mokyklos — pirmasis ir kitų kraštų lietuvių bendruomenių rūpestis. „Vos įsisteigę Norvegijos LB, — sakė jos pirmininkė D. Bogdanienė, — buvo įkurta lietuviška mokykla su moksleivių ir darželinukų grupėmis, kurias šiemet lankė 14 vaikų“. Susidomėjimas mokykla didėja, taip pat turėtų gausėti ir mokinių, nes daugelis mišrių šeimų (daugiausia už norvegų išteikėjus lietuviškas) labai entuziastingai remia mokyklą. O Olandijos LB pirmininkė E. Puciūtė-Huijben seimui pranešė, kad savo tarpe lietuvių susirado 6 mokytojus, kurie lietuvių kalbos moko ne tik vaikus, bet ir suaugusius. Jau gera dešimtis šios šalies senbuvų lietuvių dabar emė kalbėti lietuviškai.

Finansinė, metodinė ir kitokia parama lituanistiniam švietimui ateina iš PLB Švietimo komisijos. Šios komisijos pirmininkė R. Kučienė seimui pateikė ilgą sąrašą lituanistinių mokyklų, kurias per pastarųjų trejų metų kadenciją finansškai parėmė ši komisija. O kur dar kasmetinių lituanistinių mokyklų mokinių rašinių konkursų rėmimas bei

nugalėtojų premijos! Didžiosios Britanijos LB atstovė R. Kučienė dėkojo už atsiųstus vadovėlius.

Iš PLB Švietimo, kitų komisijų bei seimo narių lūpų skambėjo gausūs padėkos žodžiai JAV veikiančiam Lietuvių fondui už dosnią finansinę paramą ne tik lituanistiniam švietimui, lietuvių studentų stipendijoms, bet ir kitai PLB veiklai. Tai šio JAV lietuvių sudėto, fondo dėka PLB valdyba galėjo atlikti daugelį projektų, leisti „Pasaulio lietuvi“, kitus leidinius, pagaliau sušaukti šio Seimo sesiją.

Lietuvių fondas dabar kasmet gali remti lietuvių švietimą, kultūrą, pasaulio jaunimo veiklą vieno milijono dolerių suma, — seimo posėdyje kalbėjo V. Kamantas, kviesdamas kraštų lietuvių bendruomenes, ypač didžiausią ir įtakingiausią, JAV LB, visokiais būdais remti Lietuvių fondą.

Tiesa, parama ateina ir iš PLB fondo, o taip pat iš Kanados LB fondo, atskirų aukotojų. Daugiausia pastarųjų deka PLB globoje esantis Lietuvos vaikų globos komitetas „Saulutė“ Čikagoje ir su savo skyriais kitose vietose, per tris pastaruosius metus šalpos reikalams surinko ir išsiuntė arba nuvežė gėrybių į Lietuvą daugiau kaip už 400,000 dolerių.

Vis dėlto seimo nariai išreiškė ir priekaištą dėl neapibrėžto PLB fondo pavaldomo. V. Maciūno ir A. Gečio pasiūlytas ir posėdyje priimtas seimo nutarimas byloja, jog JAV Illinois ir Michigan valstijose veikiančių PLF korporacija yra pavaldi PLB seimui ir valdybai.

Tėvynės ambasadoriai

Sveikinimo kalboje PLB XI seime Lietuvos Respublikos

prezidentas Rolandas Paksas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės narius pavadino tėvynės ambasadoriais placiame pasulyje.

Seime girdėti pranešimai ir kalbos peršą mintį, jog to vardo ypač nusipelnė JAV LB, jos Visuomeninių reikalų taryba, daug metų atkakliai plėtojusi intensyvią veiklą dėl Lietuvos priėmimo į Šiaurės Atlanto sąjungą. Šios tarybos žinioje prie Vašingtono, DC, veikia JAV LB įstaiga, palaikanti ryšius su JAV Kongresu ir kitomis valdžios įstaigomis. JAV LB Visuomeninių reikalų taryba jau daug metų atstovaujama Vašingtone veikiančioje Centrinės ir Rytų Europos koalicijoje (CEEC). Šios organizacijos NATO plėtros grupei sėkmingai vadovavo JAV LB atstovė R. Narušienė. Šią ir kitą JAV lietuvių veiklą vainikavo šių metų pavasarį JAV Senato ratifikuota NATO plėtros sutartis.

Įsimintinas Graikijos LB pirmininkės I. Stancelytės-Apostolopoulou iš seimo posėdžių tribūnos pasakytas pavyzdys. Prieš kelerius metus atvykusi į Graikiją, ji apstulbo, pamatiusi, kad Atėnų mokyklose naudojamuose žemėlapiuose nėra Lietuvos — jos ir kitų Pabaltijo valstybių teritorijos pažymėtos viena — buvusios Sovietų Sąjungos spalva. Lietuvių Bendruomenės pirmininkė prisibeldė pas švietimo sistemos, net pas Graikijos vyriausybės vadovus, kol ši apmaudė ir sena klaida buvo ištaisyta, išleisti nauji žemėlapiai. Dabar ne tik graikų, bet ir lietuviškoje mokykloje besimokantys vaikai žemėlapyje visiems gali parodyti, kur yra jų tėvų žemė — Lietuva. Ar tai ne šios užsienio lietuvių geros valios diplomatinės pasireiškimas!

Bus daugiau

Regina Kučienė, PLB Švietimo komisijos pirm. ir Donatas Skucas sodina azuoliuką PLB XI seimo proga Vilniuje. Algimanto Žiūno nuotrauka.

PASVALIO PETRO VILEIŠIO GIMNAZIJA ATSIMINIMUOSE

BIRUTĖ KAZAKEVIČIENĖ

Daugelį jų norėjusi sugrąžinti iš praeities, o kartais ir iš Nebūties, paimti su savim kaip šiltą spindulį ir nusivesti kaskart žvarbejančios ateities link... Tokių žmonių tarpe būtų daug žmonių mūsų mokyklos mokytojų. Esu dėkinga gyvenimui, kad būtent čia sutikau daug šviesių, savitų kolegų, kurie vienoje ar kitoje laiko atkarpoje buvo mano bendrą draugą ir bendraminčių.

Gintaras — viena iš ryškiausių mūsų mokyklos individualių. Tiesą sakant, net nežinau, ar jis turi mokytojo statusą — užsiėmimų tvarkaraštyje jį paprastai įvardija kaip dramų būrelį ar studijos vadovą, turintį didesnį ar mažesnį darbo krūvį. Tačiau mokytojo darbą, matyt, derėtų vertinti ne pagal skaitmeną valandų

skaičių, o pagal jo poveikį besiformuojančiam mokinio asmenybei, pagal įtaką mokyklos gyvenimui.

Pirmoji pažintis su Gintaru — tolimoje praeityje ir gana komiška. Pamenu, keletas mokytojų sėdėjome prie stalo valgykloje ir, suvalgę antrąjį patiekalą, laukėme... pirmojo — mat vėlavo atvežti pieną ryžių sriubai. To paties laukė ir pradinukų eilutė, išsirikavusi prie patiekalų išdavimo langelio. Vaikai lieka vaikais — jie trypčiojo, nekantravo, išdykavo... Mačiau, kaip vienas smarkuolis įskuto skaudžią „kriaušę“ prieš jį stovėjusiam apvalainam šviesiu kuoduku berniukui. Įdomu, kad pastarasis nė nekrusėjo, nė akies kraštelio neįvilgtelejo atgal pasižiūrėti,

kas gi čia pasidaravo su jo kuodeliu — gal ir taip buvo aišku, gal manė, kad laukti sriubos — darbas rimtas ir nėra ko čia gaišti suvedinėjant sąskaitas. Jis ir toliau ramiai laukė savo davinio. „Na, ir kantruošis!“, — pagalvojau. Ir visgi buvo „atsilyginta“. Stovėjęs stovėjęs, mąstęs mąstęs kuodis, nesizvalgydamas, kaip ir pirmia, lėtai, bet užtikrintai atpakalia koja spyrė atgal... Neklaužada jau buvo spėjęs pamiršti savo padovanotą „kriaušę“, todėl baisiai pasipiktino: „Ei, ko gi čia spardais kaip arklys?“ Mokytoja V. Vaičiūnienė nuskubėjo taikyti savo auklėtinui, o grįžusi paaiškino:

— Tai mokytojų Kutkauskų Gintaras, šitas šviesia plaukis. Labai geras ir ramus vaikas.

Gintaras augo šeimoje, jautrioje groziui: tėvas Vytautas — tautodailininkas, ilgas metus dirbęs su medžiu, su teikdamas jam antrąjį gyvenimą, mama Aurelija — scenai atsidavęs žmogus. Todėl niekas nesistebėjo, kad, baigęs vidurinę, jis patraukė Klaipėdos link, iš kur po kelerių metų grįžo jau su liaudies teatro režisieriaus diplomu rankose. Jo diplominis spektaklis — Vaižganto „Nebylys“ — buvo įvykis kultūriniam Pasvalio gyvenime: visi pamatėme, kad turime ir gana savitą režisierį, ir grupę gabių žmonių, kuriuos Gintaras gebėjo paruošti scenai.

Susiduriau su Gintaru, kaip su režisieriumi, 1982 m. ruošdama su mokiniais literatūros vakarą, skirtą V. Krėvės šimtmečio jubiliejui. Vienas iš mano parašyto scenarijaus motyvų buvo V. Krėvės išdauotas Tėvynės jausmas, kuris persmelkia žmogų, kviesdamas jį žygdarbiui. Atidaviau duoklę ir V. Krėvei — paskutiniam Lietuvos pagoniui, išryškindama jo meilę gamtai. Neturėjome pastovios vietos repetitijoms, todėl jos

vyko visur, kur surasdavom laisvą kampelį — ir mokykloje, ir butinio kombinato patalpose, ir seniausios kultūros namuose. Gintaras mokojo dirbti su vaikais, ir šie buvo linkę repetuoti su tokiu režisieriumi. Man šitos repeticijos irgi buvo mažas stebuklas, dvasios atgaiva — dalyvaudavau ne tik todėl, kad reikėjo dar kažką taisyti scenarijuje, dėti akcentus, bet kad buvo įdomu stebėti, kaip aižosi literatūrinis žodis ir išsilukštė nauja kokybė — sceninis vaizdas.

Pamenu, kartą repetavome kultūros namų salėje, septyni, niūrioje, apžūsusioje, repetavome labai šviesų kūrinį — „Milzinkapio“ kulminacinį epizodą.

— Loreta, neskubėk, — keletą kartų stabdo mokinę Gintaras, — po „dejo aitrų vilytėlę ir...“ daryk pauzę, nes toliau eina labai svarbus žodžiai „Sovė ten, kur mergelė galiai verkė“. Jeigu norime išryškinti

DRAUGAS, 2003 m. rugpjūčio 5 d., antradienis

3

Danutė Bindokienė

Kai višta pragysta gaidžio balsu...

Kai lietuvių tauta gyveno „arčiau žemės“, apsupta gamtos, gerai pažino jos apraiškas ir greitai reaguodavo į bet kokius nukrypimus, nes jie galėjo neigiamai paveikti žemdirbio, jo šeimos, paslęsių ir gyvulių gerovę. Tad ir pragydusi gaidžio balsu višta nedelsiant praradavo galvą, kad kokią nelaimę neišspranašautų...

Net ir prieš krikščionybės atėjimą, lietuvių liaudies žinojo — ir tikejo — kad šeima yra pats mažiausias ir visgi pats stipriausias bendruomenės dėmuo. Seimos branduolį sudaro žmona, vyras ir vaikai. Nors kartais šeima išplečiama, į ją įjungiant vyrų ar žmonių tėvus, senelius, netekėjusias seseris ar nevedusius brolius, bet pagrindinis branduolys nesikeičia. Kad šeima sukurta du vyrai ar dvi moterys — buvo neišvairduojama.

Tačiau XXI a. — tai ne anos sveikos galvosenos agrarinė Lietuva (ar kurios kitos tautos) visuomenė. Šiandien keičiamos savokos, keičiasi pažiūros ir moralė, stengiamasi pakeisti net pačios gamtos dėsnius, tvirtinant, kad šalia vyro ir moters visgi yra trečioji lytis, kurią sudaro vadinamieji moteriškieji ir vyriškieji homoseksualai. Be abejo, tai nenauja, nes homoseksualizmas žinomas seniai, tik apie jį garsiai nebuvo kalbama. Dabar psichologijos ir medicinos mokslas tvirtina, kad šie žmonės savo gyvenimo būdo patys nepasirenka, kad tai nėra seksualinio išskrypimo pasekmė: jie su šiuo polinkiu gimsta.

Nepaisant, kad Amerikoje homoseksualai nuolat triukšmingai reikalauja „lygių teisių“ ir nemažai jų jau yra suteikta, bet iki vedybų tarp dviejų vyrų ar dviejų moterų legalizavimo dar nebuvo prieita. Iki dabar... Liepos mėnesį dvi Kanados provincijos — Ontario ir British Columbia — įteisino santuokas tarp dviejų tos pačios lyties asmenų. Tai iš dalies jau anksčiau padaryta ir kai kuriose Europos valstybėse. Prancūzija, Belgija, Nyderlandai, Vokietija, Švedija, Danija, Norvegija, net Didžioji Britanija suteikia tos pačios lyties asmenims visas lengvatas ir teises, taikomas santuokai tarp vyro ir moters. Kol kas šiame krašte tik Vermont valstijoje dviem vyrams arba dviem moterims, gyvenantioms kartu, suteikiamos

santuokos laiduojamos teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

Visgi verta atkreipti dėmesį, kad JAV prezidentas George W. Bush nepasidavė šiai homoseksualiųjų santuokų isterijai ir tvirtai pareiškė savo nuomonę: „vedybos yra tik vyro ir moters sujungimas bendram gyvenimui“. Jis ragino Baltųjų rūmų teisininkus peržiūrėti įstatymus ir taip pakoreguoti, kad nebūtų nuklysta į jokių kompromisus.

Jeigu JAV prezidentas, kuriam, be abejo, rūpi tokio pareiškimo pasekmės busimose rinkimuose, visgi nepabūgo pasakyti savo nuomonę, dar griežčiau prabilo Vatikanas, praėjusios savaitės ketvirtadienį paskelbtame dvylikos puslapių dokumente. Nors taip pat pabrėžiama, kad bet kokia diskriminacija prieš homoseksualus yra nepriimtina, Vatikanas ragina valstybių vadus katalikus (Kanados premjeras yra katalikas) blokuoti įstatymus, įteisinančius dviejų vyrų arba dviejų moterų santuokas, kaip „nemoralias ir prieštaraujančias ne tik Bažnyčiai, bet ir gamtos dėsniams“. Homoseksualams patariama laikytis skaidybės, tačiau ir Vatikanas jau žino, kad žmogiškoji prigimtis ne visuomet linkusi paklusti moralės dėsniams. Net ir dvisininkija, kaip pastarųjų metų dviejų vyrų ar dviejų moterų legalizavimo dar nebuvo prieita. Iki dabar... Liepos mėnesį dvi Kanados provincijos — Ontario ir British Columbia — įteisino santuokas tarp dviejų tos pačios lyties asmenų. Tai iš dalies jau anksčiau padaryta ir kai kuriose Europos valstybėse. Prancūzija, Belgija, Nyderlandai, Vokietija, Švedija, Danija, Norvegija, net Didžioji Britanija suteikia tos pačios lyties asmenims visas lengvatas ir teises, taikomas santuokai tarp vyro ir moters. Kol kas šiame krašte tik Vermont valstijoje dviem vyrams arba dviem moterims, gyvenantioms kartu, suteikiamos

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

teisės. Tačiau Kanada, neseniai pergyvenusi SARS epidemiją ir galvijų pasiutligę, o per tai praradusi daug iplaukų, ypač iš turizmo, staiga atrado naujas aukso kasyklas: per sieną plūstę plūsta amerikiečiai, ieškodami legaliai „susituokti“, nepaisant, kad jų „santuoka“, grįžus atgal į JAV, vis tiek nebūs užskaityta. (Net vienas lietuvis pasigyrė, kad buvęs „pirmasis Lietuvos pilietis, su savo draugu susituokęs Ontario provincijoje“...)

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

KRYŽIAUS ARTUMOJE

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Kiekvieno mėnesio 13-ąją dieną daugelis žmonių aplanko Šiluvą, ypač daug maldininkų atvyksta čionai rugsėjo pradžioje Šilinių atleidų proga. Panašiai žmonės lanko Aušros ir kitas Dievo Motinos Marijos šventoves Lietuvoje. Dažnai jie maldauja: Marija, išmelsk man sveikatos! Globok mano vaikus! Apsaugok mano mylimuosius nuo pavojų! Ar šie prašymai nėra žmogaus noras pabėgti nuo savo kryžiaus — ligų ir bėdų? Juk visus šiuos prašymus galima būtų suvesti į vieną prašymą: Apsaugok, Marija, mane ir mano artimuosius nuo kryžiaus, kurio aš labai bijau.

Mes norime pabėgti nuo kryžiaus, o Kristus sako: „Kas neima savo kryžiaus ir neseka paskui mane — nevertas manęs“. Jėzus ne tik neskatina bėgti nuo kryžiaus, bet liepia apkabinti jį, nes be kryžiaus negalima sekti Tą, kuris ėjo į Golgotą ir tenai paaugojo už mus savo gyvybę. Ant Golgos stovėjo ir jo Motina, žvelgdama į baisų kryžių, kuriuo tekėjo jos Sūnaus kraujas.

Gal reiktų pasitikrinti, ar teisinga yra mūsų krikščioniška laikysena? Gal mes esame panašūs į Dievo nepažįstančius žmones, kurie, bėgdami nuo gyvenimo sunkumų ir trokšdami saugumo, ieško horoskopų, piramidžių ar kokių nors šamanų?

Dievo Sūnus Jėzus Kristus, ateidamas į pasaulį ir mirdamas už mus ant kryžiaus, neuztikrino, kad būsimie apsaugoti nuo visų audrų ir vėjų, kurie kartais negailingai drasko ir sujaukia mūsų gyvenimą. Jėzus tik pažadėjo būti drauge su mumis išbandymų valandose.

Meldžiantis nebūtina prašyti, kad koks nors kryžius aplenktų mus ir mūsų artimuosius, tik reikia gliai išgyventi Kristaus pažadą būti su mumis visuomet, net ir pačiose sunkiausiose aplinkybėse. Pati Dievo Motina yra gražiausias šito pasitikėjimo dangaus Tevo globa pavyzdys, todėl jos artumoje nurimstame ir su gliu sūnišku pasitikėjimu iš Dievo rankų galime priimti sveikatą ar ligą, saugų gyvenimą ar išbandymų valandas.

• **Dvasinės pagalbos jaunimui** centro savanoriai birželio 4 d. Krakių vaikų globos namų paaugliams ir kaimo jaunimui vedė seminarą apie meilę ir krikščioniško bendravimo ypatybes. DP JC veikia pagal programą „Miesto jaunimas kaimo jaunimui“. Įsitikinta, kad toks bendradarbiavimas labai veiksmingas.

• **Visą gegužės mėn. Klaipe**doje vyko akcija „Klaipėdiečiai, apginkime vaikus nuo narkotikų“. Surinktos lešos paskirtos Vaikų ligoninei ir miesto policijai narkotikų testavimui aparatams įsigyti. Akcijai pritarė visų keturių katalikų parapijų klebonai, tad aukos buvo renkamoms ir bažnyčiose. Šv. Juozapo Darbininko bažnyčios klebonas S. Damašius nuomone, Bažnyčia negali abejingai tylėti, nes ši problema aktuali ne vienai šeimai.

Dialogui tarp religijų — gailėstingųjų samariečių pavyzdys

(KAP) Pasak Popiežiškios dialogo tarp religijų tarybos prezidento arkivyskupo

Praėjus mėnuo daugeliui gerų Bažnyčios vaikų atnešė skausmo. Žiniasklaida papylė daug purvo ant Bažnyčios, vyskupų ir kunigų, tarsi jie būtų didžiausi nusikaltėliai, slepiantys savo blogus darbus. Po viso to vienas kunigas prašė mane: „Sustiprinkite mus, savo kunigus, nes mums yra sunku“. O kada kryžius yra lengvas?

Tiesa, negalime tvirtinti, kad kunigai negalėtų suklysti, tačiau Bažnyčiai prikišama, kad jiniai yra tokia pati korumpuota, kaip ir kiti nusikaltėliai, nes su blogiu nekovoją, tik jį slepia. Tai skaudina netiesą, kuri žeidžia kiekvieną nuodžiūrą, gėriui atvirą kataliką. Šitos šmeižtas kėlė būti pagimdytas tik labai didelės neapykantos. Taip, šiame pasaulyje net ir Dievas neapsaugo nuo blogio siautėjimo, taip kaip neapsaugojo savo Sūnaus, kai jis buvo išniekintas ir kruvinai plakamas.

Mūsų meilė turi būti stipresnė už priešų neapykantą. Tai vienintelis teisingas mūsų atsakymas į blogio siautėjimą. Svarbiausias prašymas, kurį mes turime pasakyti Dievo Motinai, turėtų būti šis: Marija, išmokyk mus tokios meilės, kokios tu turėjai, stovėdama po Sūnaus kryžiumi, kai aplinkui kunkuliavo neapykanta, o išniekintas Sūnus mirė, kaip didžiausias nusikaltėlis.

„Nemanykite, jog aš atėjęs nešti žemei ramybės. Aš atėjau nešti ne ramybės, o kalavijo“. Šitie Viespaties žodžiai leidžia mums pajusti šios žemės tikrovę ir negyventi iliuzijų pasaulyje, tarsi, pasikvietę į savo gyvenimą Jėzų Kristų, galėtume jautis saugus nuo visų galimų pasaulio puolimų. Kalbėdamas apie tai, kad šioje žemėje negalės būti mūsų trokštamos ramybės, bet dažnai sutiksime „kalaviją“, t.y. kančią, Jėzus pasakė neįkainuojamus žodžius: „kas praranda savo gyvybę dėl manęs — atras ją“. Reikia tik vieno bijoti — atsiskirti nuo Kristaus ir jo meilės, o visa kita — sunkumai, kančios ir persekiojimai — ateina ir praeina. Tačiau meilė išlieka.

Michaelo Fitzgeraldo, pasakojimas apie gailėstingąjį samarietį gali būti krikščionybės ir islamo dialogo ir religijų pokalbio apskritai kelrodė. Gegužės 23 d. kalbėdamas Popiežiškios kultūros tarybos Graze surengtoje konferencijoje, arkivyskupas teigė, jog Jėzus šiuo palyginimu mokes, kad krikščionys neturėtų laukti, kad kas nors kreipsis į juos kaip geras kaimynas. Priešingai, kaip anuometinis „netikintųjų“ laikomas vyras iš Samarijos, jie turėtų patys rodyti iniciatyvą bei statydinti tiltus, jungiančius su kitų religijų sekėjais. Dialogas su musulmonais, pasak arkivyskupo, reikalauja didelės kantrybės ir nuolatinių pastangų siekiant įveikti priešiškus nusistatymus bei tarpusavio atmetimą.

Kardinolas
Castrillonas Hoyosas
aukojo Mišias pagal 1962 metų apeigas

(KAP) Šventojo Sosto ryšių su tradicionalistais komisijos Ecclesia Dei pirmininkas kardinolas Dario Cast-

KAUNO ARKIVYSKUPAS IR MIESTO MERAS PASIRASĖ BENDRADARBIAVIMO SUTARTĮ DĖL PRISIKĖLIMO ŠVENTOVĖS

Arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius ir miesto meras Arvydas Garbaravičius pasirašė bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią abi šalys išsipareigoja siekti kuo skubiau užbaigti atstatyti paminklinę Kristaus Prisikėlimo bažnyčią.

Po pasirašymo arkivyskupas S. Tamkevičius sakė: „Įvykdytas itin gražus aktas — su savivaldybe pasirašyta labai prasminga bendradarbiavimo sutartis. Kai šis bendras projektas bus įgyvendintas, Prisikėlimo bažnyčia tarėnau miestui ir visai Lietuvai, labiau suvienys ne tik tikinčiuosius, bet ir visus gyventojus“.

Arkivyskupija sutartimi išsipareigojo organizuoti kryptingą bažnyčios veiklą Lietuvos žmonių dvasiniam atgimimui ir tautiniam ugdymui skatinti, rengti pamaldas miestui bei valstybei ypatingai šventiui progomis, sakralinio pobūdžio renginius — parodas, koncertus, taip pat sudaryti sąlygas Prisikėlimo bažnyčią naudoti turizmo reikmėms. Šventovės rūsyje keti-

nama įrengti kolumbariumą, kuriame galės būti laidojami Lietuvai nusipelnusių žmonių palaikai, taip pat išpareigota kasmet surinkti 250 tūkst. litų Prisikėlimo bažnyčios statybai užbaigti.

Miesto meras Arvydas Garbaravičius sakė: „Malonu, jog šios kadencijos Tarybai tenka prisidėti prie tokios kilnios misijos įgyvendinimo. Tikime, jog, visiems padedant, bažnyčia kuo greičiau atvers duris ir kartu galesime įgyvendinti kitus mūsų sumanytus“. Meras išreiškė viltį, jog sutartis gerokai paspartins šios šventovės baigiamuosius statybos darbus, skatins bažnyčios paramos fondo steigėjus ieškoti naujų rėmėjų. Savivaldybė savo ruožtu išsipareigojo inicijuoti projektus, kurie padėtų gauti Europos Sąjungos ir kitų fondų lėšų, reikalingų kultūros objektui atstatyti, taip pat Prisikėlimo bažnyčią įtraukti į kuriamo Žaliakalnio kultūros ir turizmo centro veiklą.

Vilties, jog visa tai pavyks įgyvendinti, esama pajudėti iš vietos tikimasi padės Kauno

savivaldybės parama — iš privatizavimo fondų numatyta skirti 100 tūkst. litų. Vieną milijoną litų skyrė Vyriausybė, atsiranda vis daugiau kitų rėmėjų; pavyzdžiui, 12,000 Lt į paramos fondą pervedė akcinė bendrovė „Kauno duona“. Specialistai apskaičiavo, jog nuostoliai, patiriami dėl lėšų stygiaus, atstatant Prisikėlimo bažnyčią labai dideli — per metus jie siekia daugiau nei 1 mln. 300 tūkst. litų.

„Anksčiau girdejome tik pažadus, o dabar matomi ir konkretūs darbai, — po sutarties pasirašymo sakė Prisikėlimo bažnyčios klebonas kun. Vytautas Grigaravičius, — vien šiemet „Kaustos“ bendrovė ketina atlikti darbų už pusantro milijono litų: sutvarkyti stogo dangą, elektros instaliaciją, baigti įrengti dvi laiptines, dvi zakristijas, pakeisti langus, atlikti kai kuriuos tinkavimo darbus. Ir toliau laukiame įvairių rėmėjų finansinės paramos, kuri visiems mums priartintų šios šventovės atstatymo pabaigą“.

BŽ, 2003

ŠILUVOS PRISIKĖLIMAS

Šiluva yra Dievo dovana ne tik Kauno arkivyskupijai, bet ir visai Lietuvai. Jau nuo 16 amžiaus Šv. Mergelės Marijos Gimimo šventė traukė maldininkus į Šiluvą. Dar labiau išgarsėjo Šiluva po 1608 m. Dievo Motinos apsišveikimo, kurio metu ji skundėsi, kad ten, kur buvo garbinamas jos Sūnus, dabar ariama ir sėjama. Maldininkus į Šiluvą ypač traukė stebuklingas Dievo Motinos su Kūdikiu ant rankų paveikslas. Šioje vietoje žmonės yra patyrę daugybę Dievo malonių, ką liudija ne tik tikintųjų palikti votai, bet ir nemažėjantis skaičius piligrimų, kurie kasmet aplanko Marijos šventovę.

Sovietinė valdžia, tarsi nujausdama pavojų sau dėl žmonių pamaldumo į Šiluvos Dievo Motiną, visokiais būdais bandė kliudyti piligrimams pasiekti Šiluvą, o kunigams — patarnauti atvykstantiems maldininkams. Per penkiasdešimt okupacijos metų buvo

bandoma pašalinti Šiluvą iš žmonių širdžių ir atminties. Tačiau įvyko, kas ir turėjo įvykti: jau baigiamieji užmiršti sovietiniai laikai, o Šiluvos garas vis auga ir auga.

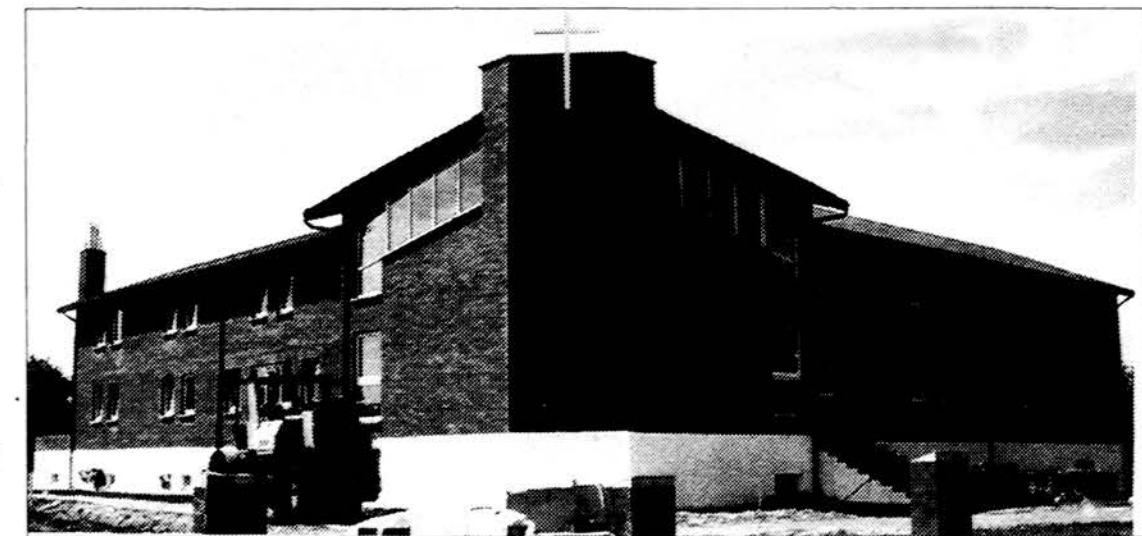
2002 m. vasarą Šiluvoje pradėjau statyti Dvasinį centrą, kuris nuo rugsėjo mėnesio pradės savo pirmuosius gyvavimo metus. Planuojame rugsėjo mėn. 7 d. Šiluvos atleidų metu šį Dvasinį centrą pašventinti. Jau šiais metais stojantieji į Kunigų seminariją šiam centre tirs savo pašaukimą, studijuos dvasinę teologiją ir praeis pagrindinį dvasinio formavimo kursą. Dievui laiminant Centro statyba vyko labai sklandžiai ir visi darbai artėja į pabaigą.

Dvasinio centro statybą parėmė „Kirche in not“, „Renovabis“, „Religinė šalpa“ ir daug gerų žmonių Lietuvoje ir užsienyje. Iki šiol statybai esu išleidęs 2.303.380 Lt. Kai bus užbaigti darbai, likusių sąskaitų apmokėjimui truks

1.157.700 Lt, kuriuos dar reikia surasti. Todėl dar kartą kreipiuosi į visus, kurie nėra abejingi dvasiniam Lietuvos prisikėlimui, prašydamas paramos, kad Bažnyčiai labai reikalingas projektas sekmingai būtų užbaigtas. Dekuju visiems jau paremusiems statybą ir tiems, kurie parems baigiamuosius darbus.

Jeigu nutartumėte prisidėti prie Dvasinio centro statybos užbaigimo, savo aukas galite siųsti per Religinę šalpą New Yorke, pažymėdami, kad auka skiriama Šiluvos Dvasiniam centrui arba tiesiai Kauno arkivyskupijai šiuo adresu:

Kauno arkivyskupijos kurija (Šiluvos DC)
A/s 76687086077
Vilniaus bankas AB
SWIFT: CBVI LT 2X
Vilnius, Lithuania
Arkivysk. Sigitas Tamkevičius

Šiluvos Dvasinis centras.

rillonas Hoyosas kaip noro susikalbėti su ekskomunikuoto arkivyskupo Marcelio Lefebvre'o sekėjais ženklą gegužės 25 dieną Švenčiausiosios Marijos didžiojo bazilikoje aukojo Mišias pagal 1962 metų apeigas. Mišiose dalyvavo šimtai tikintųjų iš įvairių šalių, taip pat keli kardinolai ir vyskupai.

Mišių pradžioje valstybės sekretorius kardinolas Angelo Sodano perskaitė popiežiaus pasirašytą sveikinimo žodį, kuriame Jonas Paulius II išreiškia savo dvasinį artumą susirinkusiems ir teikia palaiminimą. Per pamokslą kardinolas išsamiau gilinasi į 1962 metų apeigas.

BŽ, 2003, Nr. 11

• **Kaukolikai.** Birželio 5 d. Telšių vyskupas Jonas Boruta, SJ, lankėsi Kaukolikose ir pašventino naują koplyčią. Koplyčiai suteiktas kadaise čia Evangeliją skelbusio švento vyskupo Ansgaro vardas. Telšių vyskupas pasveikino gausiai susirinkusius tikinčiuosius ir išsamiai apžvelgė šv. vyskupo Ansgaro gyvenimą ir veiklą. Šv. Mišiose dalyvavo Skuodo rajono vadovai, giedoją Skuodo parapijos sumos choras. Visų nuotaiką pakėlė mažųjų kanklininkų iš Skuodo meno mokyklos atliekami kūriniai. Šventė tęsėsi Apuolės piliakalnyje, minint jo 1150 metų jubiliejų. Sakoma, jo po šį piliakalnį vaikščiojęs ir šventasis vyskupas Ansgaras.

IVAIRŲS

* 57 m. moteris, turinti rekomendacijas ir patirtį senų žmonių priežiūroje, ieško panašaus darbo. Tel. 708-220-3307 arba 773-476-8442.

* 2 vyrai ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti senelius ar ligonius. Tel. 708-974-2821.

* Sąžininga, tvarkinga 40 m. moteris, turinti pedagoginį muzikinį išsilavinimą, ieško darbo vaikų ar senelių priežiūroje su grįžimu namo. Tel. 708-422-6980.

* Moteris perka darbą "ofiso" valyme. Tel. 708-220-3202, palikti žinutę.

Šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje.

DIDINGAI GAUDŽIA NAUJI VARGONAI

Prieš Sovietų Sąjungai į savo „laimingų“ tautų tarpą priglaudžiant ir Lietuvą, Šv. Kazimiero bažnyčioje, Vilniuje, buvo labai geri vargonai. Naujesiems Lietuvos šeiminiškams ir jie kėlė nerimą. Paspalpa vargonai iš bažnyčios nežinia kur dingę. To negana! Ir pati bažnyčia buvo paversta vynu sandėliu, o vėliau išniekinta, joje įrengus ateizmo muziejų.

Kai Šv. Kazimiero bažnyčia 1989 m. vėl buvo sugrąžinta tikintiesiems, aptikta, kad ten ne tik vargonų nebebuvo, bet jos viduje bei išorėje buvo padaryta daug žalos. Bažnyčią šiek tiek suremontavus, 1991 m. kovo 3 d. ji buvo naujai atšventinta.

Nelengva būtų išsivaizduoti bažnyčią, kurioje religinių apeigų metu negaustų vargonų muzika. Šv. Kazimiero bažnyčiai į pagalbą atskubėjus Amerikos jezuitams, buvo įsigyti kompiuteriniai vargonai.

Vilniaus katedrą pavertus Paveikslų galerija, joje vykdoma religinės muzikos koncertai. Tokie koncertai kiekvieną sekmadienį buvo pradėti ruošti ir Šv. Kazimiero bažnyčioje. „Bet vis dėlto, — pasakė Šv.

Kazimiero bažnyčioje veikiančio Religinės muzikos centro vadovas prof. Leopoldas Digrys, — kompiuterinis instrumentas niekada neatstos tikrų vargonų“. Buvo dedamos pastangos įsigyti tikrus, vamzdinius, vargonus. Tuo reikalu su dosnia labdara atskubėjo Karsruhe (Vokietija) evangelikų bažnyčios tikintieji. Prie jų prisijungus Lietuvos vyriausybei ir Vilniaus savivaldybei, buvo džiaugiamasi, kad beveik už simbolinę, 4 milijonų litų, sumą Šv. Kazimiero bažnyčioje sugadintą puikų „Oberlinger“ firmos vargoną. Su naujaisiais vargonais visuomenė buvo supažindinta birželio ir liepos mėnesių sekmadieniais, religinės muzikos ir susikaupimo valandų metu, koncertuojant pajėgiausiems lietuvių vargonininkams, dainininkams bei kitiems atlikėjams. Rugpjūčio mėnuo skirtas vargonininkams iš Latvijos, Lenkijos ir Vokietijos.

Ateinančiais metais didžias negandas ir panikinimą patyrusi Šv. Kazimiero bažnyčia šves 400 metų jubiliejų. Pasirengimai vyksta jau dabar.

P. Palys

SKELBIMAI

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas naujai dekoruotas, modernus 2 mieg. butas su virtuvės įranga, oro vėsinimu, vyresnio amžiaus žmonėms (kaina su nuolaida), 66 Pl. ir Marquette Rd.
Tel. 708-656-6599

PASLAUGOS

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS.
ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO
VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Aukstė S. Kane Kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

WOODRIDGE IŠNUOMOJAMI

1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$607;
2 mieg. — \$682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

SIŪLO DARBĄ

CARPENTER - window install & outside trim: 2-3 yrs exp with refs, valid driv. lic.
WAREHOUSE Material Handler/Driver — windows, doors, etc.; must be certified to oper Forklift. 2-3 yrs exp with refs, valid driv. lic.
Apply only in person at **WOODLAND WINDOWS AND DOORS**, located at 25W355 Lake St. on the corner of Lake & Gary in Roselle.

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraštyje brangiai kainuoja? Ne bėda. DRAUGAS jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į **DRAUGO administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.**

V. Adamkus papildė prieštaraujančių naftos gavybai prie Kuršių nerijos gretas

Atkelta iš 1 psl.

Prezidento teigimu, Rusijai po Kuršių mariomis esantys naftos šaltiniai neturėtų būti gyvybiškai svarbūs, nes už Uralo kalnų ir Kaukaze jie turi daugiau naftos, „negu jie patys gali išgauti ir sunaudoti“.

Prezidento R. Pakso patarėjais užsienio politikos klausimais Alvydas Medalinskas, komentuodamas V. Adamkaus pareiškimą, sakė, kad „klausimas nėra toks paprastas, kaip tą nori parodyti kai kurie opozicijos politikai ir prie jų prisijungiantis aiškiai į vidaus politiką sugrįžti norą parodantis V. Adamkus“.

„Jeigu klausimas būtų pa-

prastas, tai būtų prezidentas, pats ekologas, kaip teigiama, žmogus, išvašęs Čikagos ežerus, tikrai būtų per penkerius prezidentavimo metus pakėlęs ragelį, paskambinęs Rusijos vadovui, su kuriuo, beje, buvo ir asmeniškai susitikęs, ir pareikalavęs, jog platformos statybos darbai būtų sustabdyti“, kalbėjo A. Medalinskas.

Jis pabrėžė, kad „deja, tačiau tik R. Pakso laikais Lietuvos vadovybė ėmėsi ryžtingų žingsnių“.

„Prezidentas R. Pakas buvo tas žmogus, kuris pasiekė, jog UNESCO atsiųstų svarbią tarptautinę komisiją, kuri

įvertintų ekologines naftos gavybos pasekmes“, sakė A. Medalinskas.

Jo teigimu, po prezidento susitikimo su Rusijos aukštųjų parlamento rūmų pirmininku Sergej Mironov Rusijos pusė prakalbo apie Lietuvos ir Rusijos aplinkos ministrų susitikimo galimybę.

„Susidaro įspūdis, jog kai kurie opozicijos politikai tik ir laukė, kada prezidentas R. Pakas, aktyviai darbavęsis įvairiais klausimais per pirmąjį prezidentavimo pusmetį, išeis atostogų, kad galėtų daryti savo politinius pareiškimus“, teigė A. Medalinskas.

Branduolinio reaktoriaus statyba Lietuvoje domisi ne vienas investuotojas

Atkelta iš 1 psl.

Jeigu nereikės montuoti visos naujos įrangos, o bus naudojama dalis senųjų statinių“, kalbėjo K. Prunskienė.

Tarnyba baigiantis saugumo vadovą ragina nepolitizuoti saugumo

Atkelta iš 1 psl.

Prezidentūros signalai apie ketinimus pakeisti M. Laurinkų kai kurių politikų buvo įvertinti, kaip prezidento Rolando Pakso noras paskirti valstybės saugumo vadovu savo aplinkos asmenį. Tačiau M. Laurinkus po vieno iš susitikimų su R. Paku tikino jau seniai planavęs dirbti diplomatinėje tarnyboje ir sutikęs vadovauti valstybės sa-

Lietuvai nusprendus statyti naują branduolinį reaktorių, Prancūzijos bendrovė „Areva group“, kuri pirmąją pasaulio atominį reaktorių projektavi-

gumui tik ankstesnio prezidento V. Adamkaus prašymu.

Radio laidoje pirmadienį M. Laurinkus taip pat pareiškė, kad VSD demesio akiratyje tebėra didžiausia prezidento R. Pakso rinkimų finansuotoja — sraigtasparnių remonto bendrovė „Avia Baltika“. Praeityje ši bendrovė eksportavo dvejojus — tiek karinės, tiek civilinės — paskirties sraigtasparnius į

mo ir kūrmo, branduolinio kuro panaudojimo, įskaitant jo perdirbimą ir atliekų tvarkymą, srityje, galėtų tai padaryti greičiau nei per 5 metus.

Afrikoje esančią Sudano valstybę, kuri kaltinama ryšiais su terorizmu.

Buvusio Liberalų demokratų partijos (LDP) vadovo, dabartinio prezidento R. Pakso prezidento rinkimų kampanijai Jurius Borisov vadovaujama „Avia Baltika“ skyrė 1.2 mln. litų. Praeityje profesionalą lakūną akrobatą R. Paką ir J. Borisovą sieja draugystė.

K. Bobelio ir G. Vagnoriaus partijos nori bendradarbiauti

Atkelta iš 1 psl.

Parlamentaras K. Bobelis. „Mes kalbėjome apie artėjančius Seimo ir Europos Parlamento rinkimus, ir kaip gali dešimtosios partijos jungtis, vienyti, kad dalyvautų rinkimuose“, pabrė-

dinę priežastį, skatinančią partijas bendradarbiauti, įvardijo K. Bobelis.

Anot A. Pilipausko, LKD ir NKS taip pat turi bendrus siekius kovoti su neigiamais reiškiniais — praskaltusiais parei-

Buvęs prezidentas į Seimą nekandidatuos

Atkelta iš 1 psl.

efektingai ateinančiuose rinkimuose dalyvauti“, sakė V. Adamkus.

Seimo rinkimai vyks kitų metų rudėn.

76 metų V. Adamkus radijo

Vilniuje sužeista prancūzų aktorė mirė nuo smūgių į galvą

Atkelta iš 1 psl.

Jis patvirtino, kad jo ginamojo psichikos būklė šiuo metu yra patenkinama ir teigė tikis, kad ligoninės medikai suteiks B. Cantat reikiamą pagalbą.

Sunkių M. Trintignant sužalojimų įtariamas muzikantas, nepatvirtintais duomenimis, anksčiau yra sakęs, kad jei jo draugė neišgyvens, jis nusižudys.

„Aš manau, kad ji tinkamai prižiūrima ir neatsitiks nieko blogo“, sakė V. L. Papirčio teigimu, ir dabar tvirtina neketi-

nes M. Trintignant sužaloti tyčia.

Laisvės atėmimo vietų ligoninės laikinasis vadovas Rimantas Gagys dabartinę B. Cantat psichikos būklę pavadino „psichosensoriniu badu“. Gydytojo teigimu, ligonį labiausiai trikdo pasikeitusi aplinka ir negalėjimas bendrauti su artimais žmonėmis. Pasimatyti su savo draugais B. Cantat bus leista tik tuomet, jei tam pritaris bylą dėl sunkaus M. Trintignant sužalojimo tiriantys pareigūnai.

I Laisvės atėmimo vietų ligoninę muzikantas buvo perkeltas praėjusį penktadienį, kai naktį praleido Lukiškių tardymo izoliatoriuje-kalejime ir pablogėjo jo psichikos būklė.

Kaip informavo Teisingumo ministerija, pirmadienį ryte iš

Prancūzijos teisingumo ministerijos buvo gautas teisinės pagalbos prašymas. Jis persiustas į Generalinę prokuratūrą.

Prancūzų teisėsaugininkai prašo leisti jiems Lietuvoje atlikti tardymo veiksmus, susijusius su M. Trintignant sužalojimo aplinkybėmis.

Vyriausiojo prokuroro Ramūčio Jancevičiaus teigimu, jei prancūzai gaus leidimą atlikti Lietuvoje savo tyrimą, visas apklausas vykdys Lietuvos pareigūnai, užsienio pareigūnai bus tik stebėtojai.

R. Jancevičius neatmetė galimybės, kad B. Cantat gali būti teisiamas Prancūzijoje pagal savo valstybės įstatymus, tačiau ar išduoti įtariamąjį prancūzų teisėsaugai, spręstis teismas Lietuvoje.

roras M. Duda.

Birželio 24 dieną V. Šustauskas kreipėsi į prokuratūrą su pareiškimu, teigdamas, kad ji seka specialiosios tarnybos.

Operatyvinės veiklos įstatymas draudžia taikyti operatyvines priemones tik prezidentui, tačiau kitiems asmenims, tame tarpe ir Seimo nariams, esant atitinkamiems pagrindams, operatyvinės priemonės gali būti taikomos.

Be to, Generalinė prokuratura atlieka išteisinį tyrimą dėl galimo V. Šustausko spaudimo teisėsaugai. Seimo nariui įtarimai kol kas nėra pareikšti, išteisinis tyrimas atliekamas toliau. (BNS)

Prokuratūra nustatė — Seimo nario V. Šustausko niekas nesekė

Atkelta iš 1 psl.

„Pareiškimas yra aiškiai neteisingas, nes nenustatyta, kad jis būtų buvęs operatyvinės veiklos objektu arba jo atžvilgiu būtų taikomos operatyvinės veiklos metodas — slapta sekimas. Tokių duomenų nėra“, sakė Generalinės prokuratūros prokuroras Mindaugas Duda.

Nutarimo atsisakyti pradėti išteisinį tyrimą nuorašas pirmadienį išsiųstas pareiškėjui Seimo nariui V. Šustauskui. „Joks operatyvinės veiklos metodas šalies tarnybų jo atžvilgiu nebuvo taikomas, o pareiškėjo išvados yra subjektyvios“, pranešė Generalinės prokuratūros atstovas spaudai.

* Atostogaujančios Socialdemokratų partijos vadovybė patyrė netikėtų nuostolių. Valdanciąją partiją vakar pareiškė paliekanči Regina Lopienė viena iš vadinamųjų senųjų socialdemokratų atstovių, partijos prezidiumo narė.

Pastaruoju metu spaudos pirmieji puslapiai mirga nuotraukomis, kuriose V. Šustauskas nufotografuotas bendraujantis viešose vietose su prieštaringos reputacijos žmonėmis — Kauno nusikaltamo pasaulio autoritetu Henriku Daktaru, panevėziečiu Kęstučiu Vaitiekūnu. Pasak spaudos, su K. Vaitiekūnu Seimo narys kalbėjosi apie Lietuvos laisvės sąjungos skyriaus (LLS) įkūrimą Panevėžyje. V. Šustauskas yra LLS vadovas ir įkūrėjas.

„Ne spectarnybos fotografavo ir į laikraštį dėjo. Žurnalistas kaip paparaciai gauda ir fotografuoja. Tai su žurnalistais tegu jis ir aiškinasi“, sakė prokur-

Valdanciąją partiją politike paliko dėl vadovų diktato ir „užkulisų“ politikos. (R-Elta)

* Lietuvoje griaužiant korupcijos skandalams, Kauno konservatoriai užsimojo su- tramdyti korumpuotus savivaldybės tarnautojus — surašė ko-

vos su korupcija programa. (LŽ-Elta)

* Kilus skandalui, pajūryje pradėti abejotinu sklypų areštai. Substaidytos visos statybos, areštus uždėtas daugeliui sklypų Karkleje ir jos apylinkėse. (K-Elta)

Išlydėjus į Viešpaties ramybės namus

A + A dr. VINČA MACIŪNĄ,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmogui GENOVAITEI, sūnams ALGIUI ir VYTAUTUI, jų šeimoms bei giminėms.

Tegu Viešpaties meilė apgaubia ir stiprina liūdintus.

Šiaurės Amerikos Ateitininkų taryba

Lietuvos partizanų globos fondui auکوjo:

- \$200 Hubert Jodwalis, Fairbank, AK; Jonas Kubilius, Beverly Shores, IN (viso \$400); Jonas ir Vanda Stankai, Evergreen Park, IL (viso \$300); Nemira Šumskienė, Chicago, IL (viso \$400).
- \$100 plk. Ron ir Liane Kilikauskai, Fairfax, VA; Jonas Vasys, Dedhan, MA (viso \$400); Genevieve ir Lucy Kikilas, Kenosha, WI (viso \$500).
- \$75 Feliksas ir Janina Bobinai, Berwyn, IL (viso \$188).

- \$50 Amerikos Lietuvių Bendruomenė E. St. Louis apylinkė, IL per Vytautą Gavelį (viso \$500); Kazys ir Louice Bacanskai, Dorchester, MA (viso \$175); Justinas Dėdinas, Oak Brook, IL (viso \$120); John Girdauskas, Hamden, CT; Danutė S. Harmon ir Pranas Tupikas, Falls Church, VA (viso \$100); Daina E. Kojelis, Villa Park, IL (viso \$150); dr. Romualdas Kriaučiūnas, Lansing, MI (viso \$501); Viktoras A. Kuraitis, Orland Park, IL (viso \$225); Antanas Sereika, Willow Springs, IL (viso \$220); Konstancija Stasiulienė, Oak Lawn, IL (viso \$300); Vytautas Tretiokas, Wethersfield, CT; Juozas ir Sigutė Užupiai, Worth, IL (viso \$250).

- \$40 Vanda Bagdonas, Daytona Beach, FL (viso \$445); Anastasia Sema, Oak Lawn, IL (viso \$90). Česlovas Žilionis, Palos Heights, IL (viso \$123).

- \$37 Robertas ir Aldona Tamulioniai, Beverly Hills, MI (viso \$287).

- \$30 Aleksandras ir Dale Špokai, Broomfield, CO (viso \$120).

- \$25 Marius Ambrose, New Market, MD (viso \$50); Kazys Barūnas, Ormond Beach, FL (viso \$100); Kleopatra Buinevičienė, Palos Park, IL; Bronė Ciunkienė, Warren, MI; Stasys ir Sofija Dziugai, Oak Lawn, IL (viso \$125); Vitoldas Grudzys, Euclid, OH (viso \$100); Zigmantas ir Virginia Grybinas, O Fallon, IL (viso \$75); Petras Jadviršis, Chicago, IL (viso \$105); Petras Kliorys, Euclid, OH (viso \$175); Jurgis Matusevičius, Palos Hills, IL (viso \$125); Mėrys ir Janina Mikutaičiai, Chicago, IL (viso \$50); Vytautas Musonis, Oak Lawn, IL (viso \$275); Vygaudas Petravičius, Kenosha, WI (viso \$50); Ada Sakalienė, Oak Lawn, IL; Henry ir Stephanie Stasai, Cleveland, OH (viso \$45); Enata Skrupskelis, Chicago, IL (viso \$155); Jonas Spurgis, Chicago, IL; Jurgis ir Danutė Vidžiūnai, Chicago, IL (viso \$105); Antanas Zaprackas, West Bloomfield, MI.

- \$20 Estera Alšėnienė, Brecksville, OH (viso \$70); Dalia Butėnas, Oak Lawn, IL (viso \$60); Jeronimas ir Aldona Dabrila, Dorchester, MA; John P. Jodwalis, Riverside, IL (viso \$40); Joseph Kalvaitis, Chicago, IL (viso \$40); Aldona Masiulionis, Batavia, NY (viso \$40); Faustas ir Therisa Strolia, Oak Forest, IL (viso \$80); John ir Danute Svirskey, Brockton, MA; Aleksandras Verikas, Racine, WI (viso \$170).

- \$15 Salomėja Idzelis, Cleveland, OH (viso \$40); Jurgis Likanderis, Kankakee, IL (viso \$30).

- \$10 Albert Balionis, Philadelphia, PA (viso \$20); Henry Jenig, Chicago, IL (viso \$20); K. ir L. Kizlauskai, West Bloomfield, MI; Jonas Miežinskas, Oak Lawn, IL; Marija Placienė, Woodstock, GA; Irena Sullivan, Palos Heights, IL (viso \$30).

Pagerbdami a.a. agronomo Jono Pupininko atminimą, Lietuvos partizanų globos fondui per L.P.G. fondo atstovą E. Slavinską atsiųstos aukos:

- \$50 Antanas ir Juzė Aidukai, Largo, FL.
- \$25 Mėrys ir Elena Krasauskai, So. Pasadena, FL (viso \$95).
- \$20 Algis Duda, St. Pete Beach, FL (viso \$300); Danuolė Griganavičienė, Darien, IL (viso \$740); Eugenijus ir Irena Slavinskai, St. Petersburg, FL (viso \$260).
- \$10 Aldona Čėsnaitė, St. Pete Beach, FL; Loretta Kyrienė, So. Pasadena, FL (viso \$40); Bronė Taorienė, St. Petersburg, FL (viso \$40).

Lietuvos partizanų globos fondas širdingai dėkoja visiems aukotojams už gausias aukas.

a.a. Jono Pupininko giminėms ir artimiesiems mūsų nuosirdi užuojauta.

Lietuvos Partizanų Globos Fondas, 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629.

A + A ZUZANA MATULIS

Mirė 2003 m. rugpjūčio 4 d., sulaukusi 77 metų.

Nuliūdę liko: sūnus Algis, anūka Bethany Crispin su Jon, Christina Matulis; Nicholas Matulis, Eric Matulis; brolis Stephon Stonys su žmona Marion; seserys Helen Stonys ir Bronice Stonys.

A. a. Zuzana buvo žmona a.a. Kosto ir mama a.a. Romo.

Velionė pašarvota trečiadienį, rugpjūčio 6 d. nuo 2 v. p.p. iki 9 v.v. Archer laidojimo namuose, 6108 S. Archer Ave., Chicago, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 7 d. Iš laidojimo namų velionė bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčią, 2745 W. 44 St., Chicago, IL, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Archer F. H. Tel. 773-585-1003.

Lietuvių literatūros istorikui

A + A dr. VINCUI MACIŪNUI

mirus, dideliu skausmu ir liūdesy likusiems žmonai GENOVAITEI, sūnams VYTUI ir ALGIUI su šeimomis ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuosirdžiausią užuojautą.

A. ir K. Juzaičių šeima

A + A dr. VINCUI MACIŪNUI

užbaigus šią žemišką kelionę, nuosirdžiai užjaučiame žmoną GENOVAITĘ, sūnus VYTAUTĄ ir ALGĮ su šeimomis bei kitus artimuosius.

JAV Lietuvių Bendruomenės
XVI taryba

ALGIRO GRIGAIČIO PRISIMINIMAS

Tėvo dieną, birželio 15, teko dalyvauti Algirdo Grigaičio prisiminime ir paminklo šventinėme. Buvo graži šeimos šventė. Devintą valandą ryto Palaimintojo Jurgio Matulio misijoje buvo laikomos Mišios už Algirdo sielą ir taip pat buvo laikomos Mišios Algio jaunystės dienų kamplelyje, Senojoje Varėnoje.

Diena buvo labai graži, saulėta ir šiltoka. Po Mišių vyko į šv. Kazimiero kapines, kur stovėjo naujas paminklas Lietuvos sūniui. Algio nuosirdus draugas kun. K. Trimakas atvyko į kapines tiesiai po Mišių šv. Antano parapijoje, Cicero. Ši bažnyčia Algio gyvenime irgi yra reikšminga, nes šioj bažnyčioj prieš 41 metus vyko Algio sutuoktuvės.

Apsupus paminklą šeimai ir gražiam būriui draugų, kun. K. Trimakas pravedė šventinimo apeigas, prisimindamas Algio menišką gabumą fotografijoje, Algio gabumus, dirbant aviacijoje ir taip pat užauginus gražią šeimą, tris aukštus mokslus baigusias dukras, Daivą, Liną ir Daile. Kun. K. Trimako akimis paminklas savo forma lyg ir kyla į dangų, tikimės, kad Algis tenais yra ir džiaugiasi Viešpaties ramybe...

Po apeigų visi dalyviai buvo pakviesti vaišėms, kurios vyko Conrad Hilton viešbutyje. Svečiam susirinkus, vyriausia duktė Daiva pradėjo programą. Į talką pasikvietė Daile ir abi kalbėjo apie prisiminimus iš savo gyvenimo apie tėvą. Prisiminimai buvo iš jaunystės dienų, nes tuomet, jie jom buvo maloniausi. Jonukas Majauskas, Algio anūkas, pagrojo smuiku.

Irena kalbėjo apie Algio savigarbos išlaikymą, nepasiduodant neklausancio kūno naštai, kuri Algi slėgė per paskutinius dešimt metų. Algis, būdamas mūsų tarpe, višomet būdavo draugiškas, tolerantiškas, visada linksmas, net ir problematiškas situacijas sugebėjo lengvu humoru užgesinti. Jo taiklus kritiškas žodis visada būdavo sušvelnintas jam tipišku humoru, kalbėjo Irena.

Vaišių metu ir dar po to svečiai šnekėdavosi, prisimindami savo draugą, pasitraukusį iš mūsų tarpo. Tenka tik prisiminti, kad gero žmogaus gyvenimas yra pastoti dovana mums, viršijanti liūdesį. Tokia dovana mes galim pasigėrėti, džiaugtis šiandien ir ateityje.

Dalyvė

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Keliaujančios Švč. Mergelės Marijos statulą rugpjūčio 9–16 d. galėsite aplankyti Lemonte, prie „Holy Family Villa“ koplyčios.

Tukstantmečio Madona.
E. Šulaičio nuotr.

„Seklyčioje“ rugpjūčio 6 d., 2 v. p.p., trečiadienio popietės programoje kalbės dr. Petras Kisielis, neseniai grįžęs iš Lietuvos. Bus įdomu pasiklausyti jo įspūdžių. Kaip visuomet, bus bendri pietūs.

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos mokykla (Nativity BVM school) praneša, kad šiais metais bus atidarytas papildomas skyrius – ikimokyklinis (mokinių amžius 3–5 m.). Mokslo metų atidarymas – rugpjūčio 21 d. 7:45 val. r. Ši diena bus trumpesnė – iki 11:30 val. r. nei įprastai. Pamokų laikas – nuo 7:45 val. r. iki 2:15 v. p.p. Yra prailgintos dienos programa, kuri prasideda nuo 6:30 v. iki 7:45 v.r. ir po pamokų 2:15–6:00 v. v. Turintys klausimų skambinkite mokyklos tel. 773-476-0571.

Jėzuitų koplyčioje (2345 W. 56th Str. Chicago, IL 60636-1098, tel. 773-737-8400) rugpjūčio 10-ąją dieną, pamaldos vyks ne dešimtą, bet devintą valandą ryto. Kitų rugpjūčio, rugsėjo ir vėlesnių mėnesių sekmadienių pamaldų tvarka, kaip ir anksčiau – 10 val. r.

JAV Lietuvių Bendruomenės Vidurio Vakarų apygardos tradicinė gegužinė rugpjūčio 17 d. PLC sodelyje, Lemonte, vyks po 11 val. šv. Mišių. Bus namų gamybos maisto, smagios muzikos. Veiks loterija. Loterijai reikalingi fantai. Kas gali paaukoti, prašomi juos įdėti į bažnyčios prieangiuose esančias dėžutes.

Atveskite savo vaikučius į „Pipirų ratelį“, kuris veikia pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 v.r. iki 11:30 v.r. ir trečiadieniais nuo 12 v. p.p. iki 2 val. p.p. (Vaikai lanko kartu su tėveliais arba seneliais). Renkames Lemonte, PLC. Kreipkitės į Rimą (Stroputę) Geimer 773-775-9498 tarp 9 v. r. ir 5 v. v. Vaikus priiminsime tik iki spalio 1 d.

Rugpjūčio 10 d. Švyturio jūrų šaulių kuopa rengia Pilėnų stovyklos vasaros ge-

gužinę. Pilėnų vartai bus atidaryti nuo ankstyvo ryto. Sesės švyturietės vaišins lietuviškais patiekalais, o broliai švyturiečiai žiūrės, kad nebūtute ištroškę. Gausiai dalyvausime gegužinėje, nes savo atsilankymu paremsite Pilėnų stovyklos išlaikymą.

Lietuviškai kalbantiems vaikams Ziono Lietuvių liuteronų parapijos patalpose, Oak Lawn, organizuojamas vaikų darželis (day-care). Vaikų amžius – 3–5 metai. Užsiėmimai vyks penkias dienas per savaitę nuo 8:30 val. ryto iki 4:30 val. po pietų, – leiskime mamoms dirbti! Jei susirinks pakankamai vaikų (bent 12), darželis pradės veikti 2003 m. rugsėjo 2 dieną. Dėl vaikų registravimo kreiptis tel.: 708-422-1433 iki rugpjūčio 26 d.

Lietuvių fondo golfo diena-žaidynės vyks rugsėjo 28 d., sekmadienį, Old Oak Country Club, Lock Port, IL. Norintys dalyvauti kviečiami registruotis iš anksto, kreiptis į Vyta ir Aldoną Vaitkus tel. 630-243-8178.

JAV LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius atostogauja. Į darbą grįžta rugsėjo 2 d. ir toliau veiks antradieniais ir penktadieniais, kaip ir anksčiau.

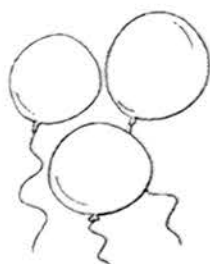
„Draugas“ visus 94 metus buvo gyvas savanorių dėka. Laukiame jų ir šiemet vasaros šventėje rugpjūčio 10 d. Galintys ateiti į talką kviečiami paskambinti „Draugo“ valdybos pirm. Marijai Remienei 708-562-1448.

SAUSRA! Kur gi ta sausra, tik turbūt ne Čikagoje (ir apylinkėse), juk kone kasdien lyja... Ne, ne tokia sausra, o toji, kuri atsirado „Draugo“ vasaros šventės „Laimės šulinėlyje“. Kviečiame, prašome, raginame atnešti, atvežti, atsiųsti dovanėlių ir papildyti apysausį laimėjimų šulinį. Kadangi vasaros šventė jau ši sekmadienį, malonėkite paskubėti. Pasidairykite savo namuose – juk kiekvienas turime gražių daiktelių, kurie iš esmės nereikalingi, o kažkam, iš „Laimės šulinėlio“ tą dovanėlę ištraukus, padarys daug džiaugsmo. Dovanos laimėjimams priimamos „Draugo“ administracijoje. Iš anksto dėkojame už kiekvieną „laimelį“, kuris suvilgys „Draugo“ šventę, kad ji pražystų tikrai šventiška nuotaika.

LOTERIJA LAUKIA

„DRAUGO“ VASAROS
ŠVENTEI LABAI TRŪKSTA
PRIZŲ LAIMĖJIMAMS!

Žaislai, statulėlės, paveikslai, rankdarbiai, indai
— viską, ko Jūs savo namuose šiuo metu
nepritaikote, padovanokite mums!
Jūsų dovanoti laimikiai pradžiugins kitus
šventės dalyvius.

„Draugo“ vasaros
šventės rengėjai jums labai
dėkingi!

„Draugo“ adresas: 4545
W. 63 St., Chicago, IL 60629.
Tel. 773-585-9500.

ALTO GEGUŽINĖJE SUSIPAŽINAU SU EVELINA OŽELIENE

Rugpjūčio 3 d., sekmadienį, Ateitininkų namų sodelyje, Lemonte, ALTO Čikagos skyrius buvo surengęs tradicinę gegužinę su loterija, lietuvišku maistu ir lietuviška muzika (grojo Antanas Andrekus). Nors smarkus lietus su perkūnija po pietų šventės dalyvius suvijo į pastatą, bet vyriausioji šventės organizatorė Evelina Oželienė liko labai patenkinta renginiu, kuriuo siekta surinkti lėšų ALTO veiklai. Beje, pačiai teko įsitikinti, kad kasmetiniuose ALTO suvažiavimuose Čikagos pirmininkė centro valdybai įteikia stambiausią iš visų skyrių auką.

Ne pirmi metai lankau ALTO renginius ir juose matydavau inteligentišką Čikagos skyriaus pirmininkę Eveliną Oželienę, bet su ja nebuvo tekę susipažinti iš arčiau. Pasiūdojusi progą, kai, atrodo, jos darbai Lemonto gegužinėje jau buvo baigti, šį kartą nutariau ją pakalbinti.

Evelina Oželienė ALTO Čikagos skyriaus pirmininkė – jau penkeri metai, o ALTO organizacijoje dirba penkiolika metų. Iki to laiko ALTe veikė jos vyras, Kazimieras Oželis. Žinodama, kad ALTas yra sukurtas pirmosios kartos lietuvių 1940 m. ir kad pati Evelina Oželienė yra pirmosios lietuvių išeivių kartos dukra, paklausiau, kada ji išgirdo apie ALTą.

– Apie ALTą girdėdavau nuo jaunų dienų, nes dalyvaudavau Vasario 16-osios minėjimuose, kuriuos rengdavo ALTas. Priklausiau „Pirmyn“ chorui, kuriam vadovavo Kazys Steponavičius, ir Al Stephens vadovaujamam moterų chorui. Net kai buvome maži, visada dalyvaudavome Vasario 16-osios minėjimuose parapijoje. Tėveliai, nors nebuvo ALTO nariai, bet aktyviai rėmė jį. O mano vyras Kazys Oželis daug metų aktyviai dirbo ir ALTe, ir VLI-Ke. Kai jis mirė, aš stojau į jo vietą, – papasakojo Evelina Oželienė.

Išisnekus sužinojau ir jos šeimos istoriją. Evelinos tėveliai į Ameriką atvyko labai jauni 1913 m., būdami 15–16 metų. Ir kas įdomiausia, vieni, be tėvų. Reikia tik įsivaizduoti, kokios drąsos reikėjo turėti šiems jaunuoliams. Ir kas galėtų pasakyti, kad lietuviai prieš šimtą metų buvo tamsi ir užguita tauta, jeigu jos vaikai drįso plaukti per vandenyną. Tėvelis Juozas Stankus atvyko į Baltimorę iš Gaurės, mama Sofija Vitar-

taitė – į New Yorką iš Šilalės.

– Matot, aš esu tikra žemaitė, – juokiasi Čikagoje gimusi Evelina Oželienė.

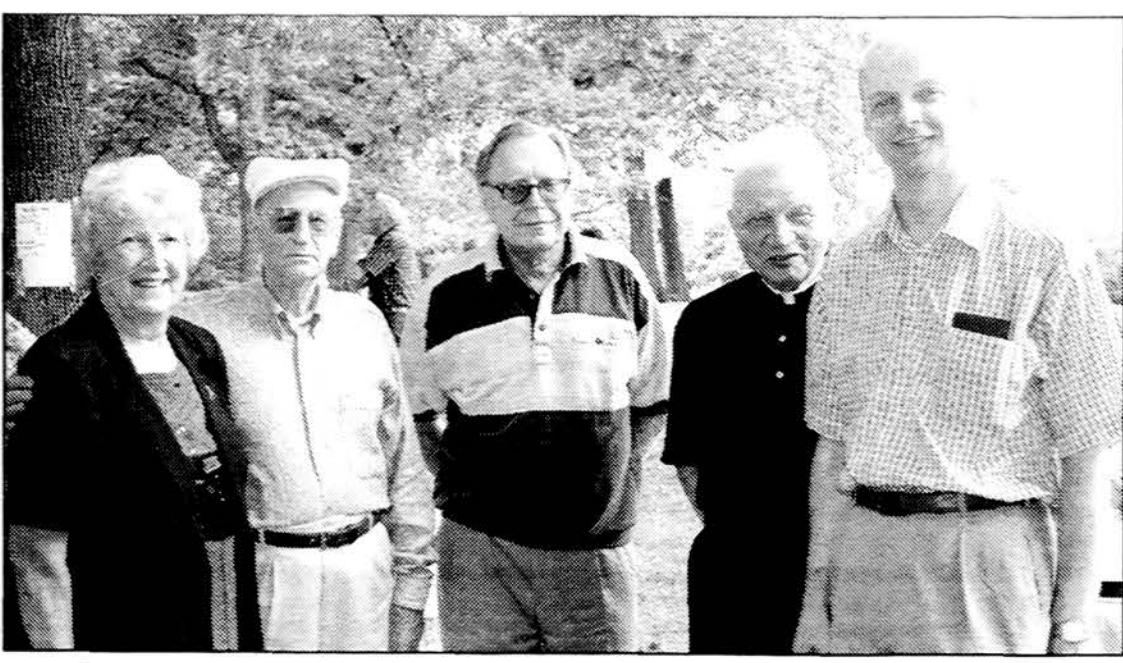
Vėliau abu tėvai Čikagoje susirado giminių, persikėlė ir čia susipažino. Tėvelis dirbo mėsininku, o mama – spaus-tuvėje. Darbas ir gyvenimas, kaip girdėti dažną pasakojant, buvęs labai sunkus. Nuomojė po mažytį kambarėlį, kur tilpdavusi tik lova. Tėvelis norėjęs mokytis. Tėvai sukūrė šeimą 1917 m., susituokė Šv. Kryžiaus parapijoje. Ten gimė vyresnysis Evelinos brolis. Apie 1920 metus šeima persikėlė į Brighton Parką, įsigijo namelį. Evelina, mokydamosi gimnazijoje, dainavo chore, vaidino ir lankė pianino bei dainavimo pamokas. Evelina Oželienė po tėvelių mirties liko gyventi Brighton Parke, kur šalia tėvų abu su vyru pasistatė savo namą. Brolis Juozas gyvena Main valstijoje. Jos žodžiais, nors brolis vedė ne lietuvaitę, bet labai gražiai auklėja vaikus. Turėjau suprasti – lietuviškai.

Evelina šeimoje matė lietuviško veikimo pavyzdį: mama dirbo su Brighton Parko lietuvių moterų klubu, tėvelis – parapijos Šv. Vardo draugijoje. Tėvai skaitė ir „Draugą“, ir „Naujienas“, vaikams tėvelis iš krautuvų parnešdavo lietuviškų knygelių. Šeima namuose kalbėjo lietuviškai, nors vaikams nedraudavo turėti amerikiečių draugų. Lankydavo lietuviškus renginius, koncertus (jai įsimintini buvę „Margučio“ koncertai). Evelina Oželienė labai nuotaikingai prisiminė ir tuometines lietuviškas gegužines:

– Tėvai važiuodavo į gegužinės Willow Springs. Buvo tokia vieta, kurią lietuviai vadino „Bliūdas“. Buvo ir „Birutės kalnas“ (amerikonai, žinoma, tas vietas kitaip vadindavo). Ten vykdavo Joninės. Kai mama su tėveliu buvo jauni, norėdavo išvažiuoti pasilinks-minti su jaunimu, todėl ir vaikus tapė su savimi. „O je, jūs užmigdavot po medžiu, – prisimindavo mama, – nes mes laukdavom dviliktos valandos nakties“. Tai būdavo tikros Joninės. Vėliau mano tėvelių kartos žmonės links-mindavosi vadinamame Vytauto darže prie Šv. Kazimiero kapinių. Lietuviai norėjo laikytis savų. Kai 1949 m. atvažiavo nauji lietuviai, jie irgi norėjo linksintis su savais. Taip daro ir dabartiniai atvykeliai lietuviai. Tarp mūsų neturėtų būti skirtumų, mes turim kaip nors susijungti, – sakė Evelina Oželienė.

Ji pati, augindama vaikus, įsijungė į parapijos veiklą, dirbo Montessori mokykloje. Lietuviškai mokyklai atidavė 8 metus. Kai vaikai pradėjo lankyti gimnaziją, Evelina Oželienė priklausė tėvų komitetui. Jai prisimena apie 1973 metus mokykloje vykusį internacionalinę dieną, kurios metu ji rengė Lietuvių dieną. Nors mokiniai buvo daugiausia airiai, o lietuvių-kų tebuvo gera dešimtis, jai vis dėlto pasisekė surengti geresnes Lietuvių dienas ir taip nustebinti kitataučius. Kai pagalvoji, argi būna kitaip. Kai lietuviams reikia parodyti savo tautybę, jie būna nepralenkiami.

Kartu su vyru Kazimieru Oželiu, kuris buvo Lietuviškos operos pirmųjų dešimties spektaklių režisierius, dainavo operos chore (su pertrauka – 20 metų). Šiuo metu Evelina Oželienė dalyvauja Čikagos lietuvių prekybos namų ir Romos katalikų moterų sajun-

ALTO Čikagos skyriaus geguzinėje (iš kairės): Evelina Oželienė, Petras Buchas, Vaclovas Kleiza, prel. Ignas Urbonas susipažino su naujuoju Lietuvos ambasadoriumi Čikagoje Arvydu Daunoravičiumi. **Jono Kuprio** nuotr.

gos veikloje. ALTe Evelina Oželienė atstovauja Lietuvos vyčiams. 1994-1997 m. buvo Vyčių pirmininkė. Jos vadovavimo metais Vyčių organizacija turėjo iki 4,000 narių. Kaip ir visose išeivių organizacijose, sunku esą pritraukti jaunimą. Bet ir šiuo metu yra jaunų šeimų, subrendusių Vyčių jaunimo organizacijoje ir savo vaikus – jau 4-5 kartos lietuvačius – auklėjančių lietuviškai bei dalyvaujančių Vyčių organizacijos veikloje. Evelina Oželienė pasakoja, kad Vyčių Čikagos apygarda turi skyrius Brighton Parke, Marquette Parke, Brigdeporte,

Lemonte, Gary, IN, Kenoshoje, naujas nedidelis skyrius atsidarė Millwaukee. Iš viso apygardoje yra 600 narių, trečios-ketvirtos kartos lietuvių, kurie jau nebekalba lietuviškai ir supranta jau labai sunkiai.

– Aš visada visiems sakydavau, kad reikia stengtis išmokyti lietuviškai, nes vieną dieną Lietuva bus laisva ir jūs turėsite su Lietuva reikalų. Aš pati su pusseserėmis ir pusbroliais Lietuvoje susirašinėju nuo 9 metų lietuviškai. Kai pirmą kartą 1991 m. važiauvau į Lietuvą, giminės buvo labai sunerimę – atvažiuoja

amerikonka, kaip mes su ja susišnekėsime... Ir buvo labai nustebe, kad aš su jais pradėjau kalbėti lietuviškai.

1996 m. Čikagos lietuvių moterų klubas už lietuvišką veiklą Eveliną Oželienę kartu su Aldona Brazis ir Birute Jasaitiene apdovanojo metų moters žymeniu.

Gaila, mūsų pokalbis su Evelina Oželiene buvo gana trumpas, nes jos prireikė bendradarbiams. Organizatoriai turi darbų dar ir po to, kai svečiai išsiskirsto.

Audronė V. Škiudaitė

Jono Kuprio nuotr. iš kairės: Pranas Jurkus, ALTO pirmininkas Saulius Kuprys su sūnumi Jonu, Marija Remienė, Aušrelė Sakalaikė ir Stasys Dubauskas.

IDOMIOJI SKILTIS

VYTAUTAS MERKYS

„DRAUDŽIAMOSIOS LIETUVIŠKOS SPAUDOS KELIAS“

Mokslo ir enciklopedijų leidykla Vilniuje 1994 m. išleido informacinę knygą, skirtą lietuviškos spaudos atgavimo 90-osioms metinėms paminėti.

Ivadiname žodyje rašoma, jog ši knyga skirta ypatingam laikotarpiui – lietuvių spaudos draudimo metams (1864 – 1904), todėl joje parodomas caro valdžios represijų mechanizmas.

Duomenys apie kiekvieną to meto lietuvišką knygą, atsišaukimą ar kitokį neperiodinį leidinį yra paskelbti buvusių Knygų rūmų išleisto-

je nacionalinėje Lietuvos bibliografijoje. Tačiau tie vertingi duomenys lieka statiški, jie neparodo tikrojo spaudinių funkcionavimo, jų kelio į skaitytoją, plačiąja visuomenę, tautą. Norėdamas užpildyti šią spragą, autorius ėmėsi darbo sudaryti šią knygą apie spausdintųjų išleistų spaudinių tolimesnį kelią, kol jie pasiekdavo skaitytoją – kokie spaudiniai, kokių mastu ir kada plito, kas juos ir kaip platino, kas spaudinius įsigydavo, kaip laikydavo ir saugodavo. Be to, pirmą kartą taip plačiai įvardinami caro valdžios susekti knygnešiai ir spaudos laikytojai, pateikiami glausti jų biografiniai duomenys.

Knygos kaina 15 dol., pridant 8,75 proc. mokesčių užsisakantiems IL valstijoje. Vienos knygos persiuntimo kaina 3.95 dol., už kiekvieną papildomą knygą – 1 dol. mokesčiai. Įsigyti norimų knygų galima „Draugo“ knygynėlyje, adresu 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Teirautis telefonu 773-585-9500. Kviečiame apsilankyti „Draugo“ knygynėlyje.

Parengia
Vitalija Pulokienė

DĖMESIO

„Draugo“ vasaros šventėje bus galima įsigyti bilietų į Violetos Urmanavičiūtės koncertą.

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Jaunosios kartos mūsų skaitytojai **Linas ir Audronė Norušiai** iš Homer Glen, IL, atnaujindami prenumeratą parėmė „Draugą“ dosnia 100 dol. auka. Džiaugiamės juos turėdami skaitytojų tarpe ir širdingai dėkojame.

Gailutė ir Tadas Palioniai iš Madison, WI, skiria 40 dol. auką „Draugui“, o a. a. Eduardo Lapo atminimui. Savo ilgametį skaitytoją ir rėmėją a. a. E. Lapą maloniai prisimename, o G. ir T. Palioniams dėkojame už auką.

SKELBIMAI

• **FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO!** Tik 19,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. **Tel. 708-386-0556.** Naudokite DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išeivijos lietuvišką žiniasklaidą. **DIAL NOW** – patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

